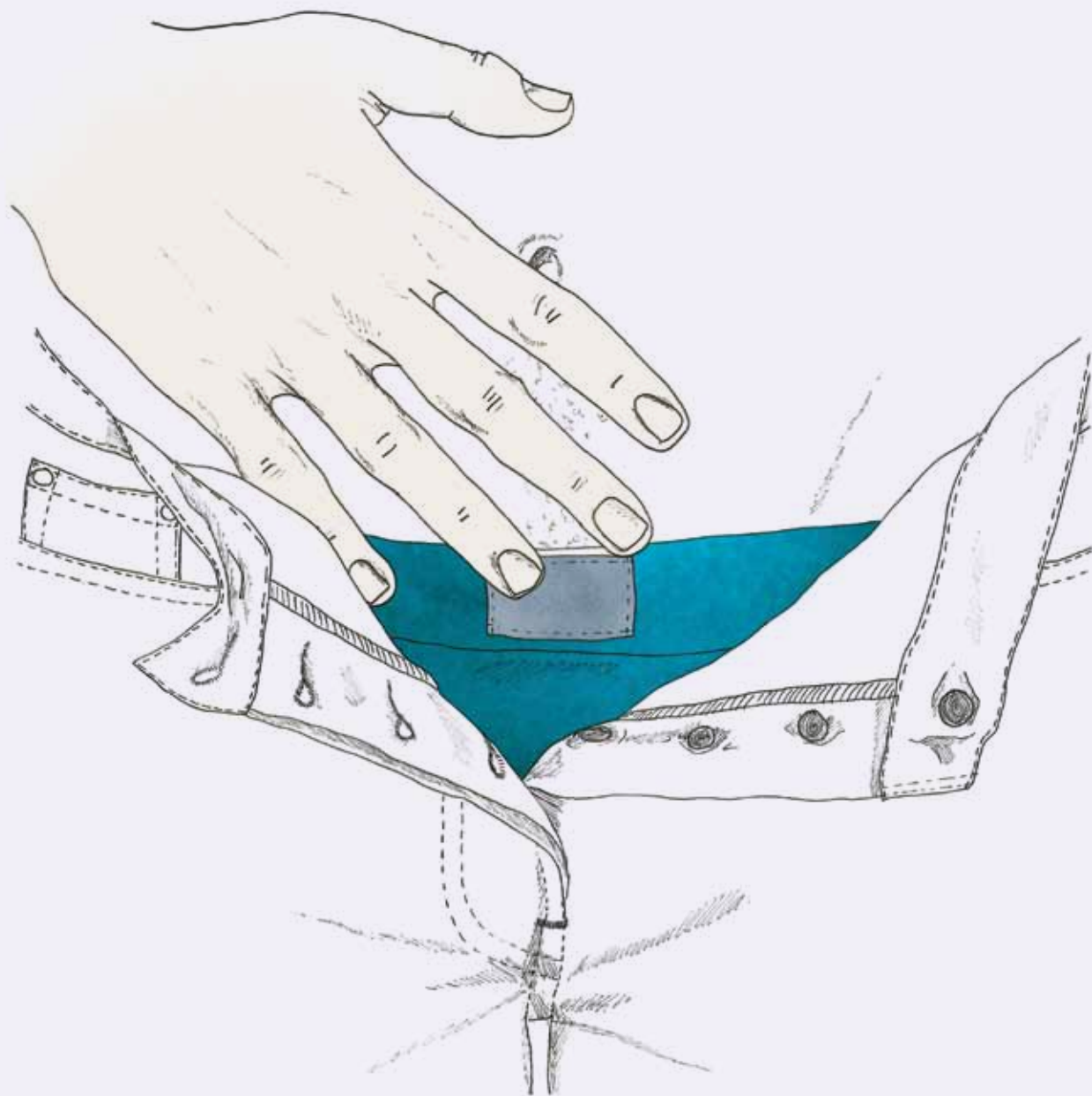

SEX FÖR X

SEX MOT ERSÄTTNING BLAND UNGA HBTQ-PERSONER

ISBN 978-91-982497-2-9

© RFSL Ungdom 2015

www.rfslungdom.se | www.pegasus.se | www.transformering.se

Författare Frida Darj, Jonas Jonsson & Edward Summanen, RFSL Ungdom

Grafisk Form Melina Grundel

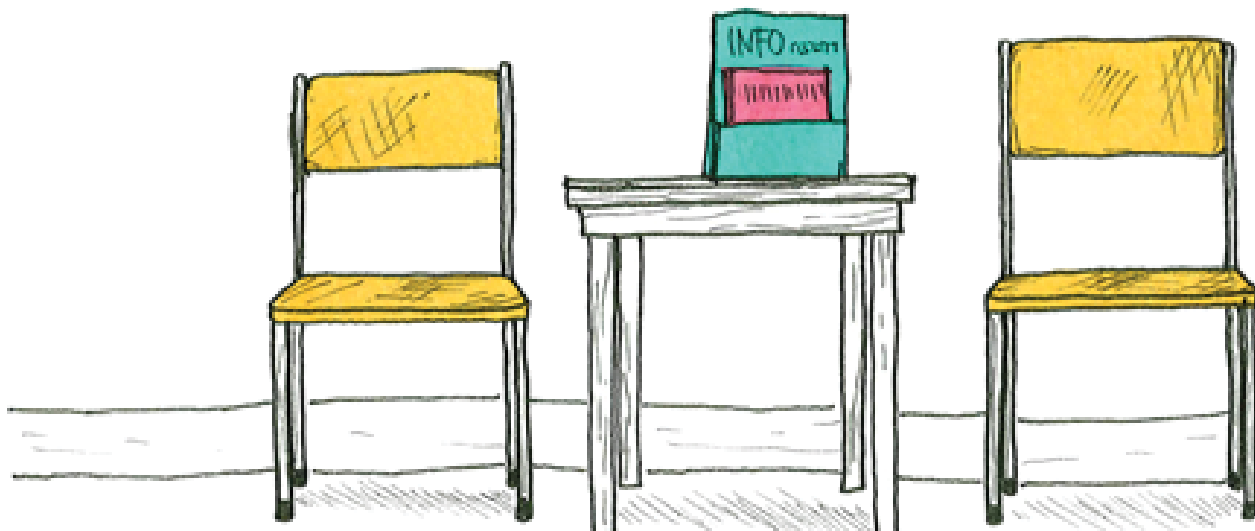
Illustration Vanja Lindberg

Tryck Botkyrka Offset

SEX FÖR X

Det är med stolthet som RFSL Ungdom presenterar "Sex för X", som är en oerhört viktig rapport. Vi hoppas den kommer leda till en bättre situation för unga hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning. Rapporten är unik eftersom den ger kunskap som inte funnits tidigare. Målgruppen unga hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning är en målgrupp med väldigt olika behov. Unga hbtq-personer som har sex mot ersättning är en väldigt utsatt grupp i samhället, och denna rapport är början på en förändring. Idag är inte vården och andra instanser en tillräckligt trygg plats att vända sig till. RFSL Ungdom ser att den bristande hbtq-kompetensen genomsyrar alla samhällsinstanser som kommer i kontakt med ungdomar. Okunskap och normativt bemötande är en stor del i det led som bidrar till ohälsa bland unga hbtq-personer. Denna rapport nyanserar bilden av vilka som har sex mot ersättning och vilka erfarenheter som finns. Vården måste kunna möta hbtq-ungdomar där de är, och utifrån deras behov. RFSL Ungdom hoppas att denna rapport hjälper till att förbättra situationen, så att alla hbtq-ungdomar får tillgång till det stöd de har rätt till.

Gisela Janis, förbundsordförande RFSL Ungdom
Frank Berglund, vice förbundsordförande RFSL Ungdom

BEGREPPSLISTA

■ **Homosexuell** är den som blir kär i och attraherad av någon av samma kön som den själv.

■ **Bisexuell** är den som blir kär i och attraherad av människor oavsett kön.

■ **Transperson** är ett paraplybegrepp för den mångfald av personer som på olika sätt identifierar sig som trans. Gemensamt för transpersoner är att ens könsidentitet och/eller könsuttryck inte stämmer överens med det juridiska kön man fick när man föddes. Begreppet transpersoner inkluderar människor som vill korrigera sin kropp och byta juridiskt kön (transsexuell), personer som inte är kille eller tjej (till exempel gender-queer, ickebinär, intergender), människor som använder kläder och andra attribut som brukar anses som typiska för ett annat kön än det juridiska kön man själv fick vid födseln (crossdresser, transvestit) och personer som inte vill, kan eller tycker att det är viktigt att definiera sig i fråga om kön. Trans har ingenting med sexualitet att göra. Som transperson kan man vara homosexuell, heterosexuell, bisexuell, asexuell eller något annat. Läs mer om trans på transformering.se

■ **Queer** är ett samlingsbegrepp för identiteter och praktiker som på något sätt bryter mot heteronormen eller cisnormen (se *heteronormativitet*). För många innebär queer att inte vilja eller inte kunna definiera sig enligt de normer eller mallar som finns. Queer kan exempelvis innebära att inte vara heterosexuell, att inte vilja definiera sig i fråga om kön eller att ha flera kärleksrelationer parallellt.

■ **Kön** avgörs av hur någon definierar eller identifierar sig själv. När man föds får man ett juridiskt kön, i Sverige antingen *kvinn*a eller *man*. I de allra flesta fall avgörs det juridiska könet av hur ens kropp, eller mer bestämt ens yttre könsorgan, ser ut och tolkas strax efter födseln. Därför finns det en förväntan om att ett visst juridiskt kön ska hänga ihop med en viss typ av könsorgan. Det som avgör kön är dock ens könsidentitet, alltså hur man själv definierar sig i fråga om kön.

■ **Heterosexuell** är den som blir kär i och attraherad av någon av ett annat kön än det som den själv har.

■ **Cisperson** är, väldigt förenklat, den som inte är transperson. En person vars kropp, juridiska kön, könsidentitet och könsuttryck hänger ihop enligt normen. Cis har inget med sexualitet att göra. Som cisperson kan man vara homosexuell, heterosexuell, bisexuell, asexuell eller något annat.

■ **Asexuell** är den som inte känner någon sexlust

eller som har lågt eller inget intresse för att ha sex. Asexualitet är inte samma sak som att inte kunna bli kär i någon, utan rör enbart sexuell lust. Asexualitet är inte heller samma sak som att ha problem med lusten. Om man är asexuell kan man snarare ha problem med att människor förväntar sig att man ska vara intresserad av sex eller vilja ha sex. Som asexuell kan man vara exempelvis homosexuell, heterosexuell eller bisexuell, men en del personer definierar sig enbart som asexuella.

■ **Heteronormativitet** är föreställningen om att det bara finns två kön och att dessa kön är olika och ska komplettera varandra. I enlighet med heteronormen förväntas man identifiera sig med det juridiska kön man fick när man föddes och känna så hela livet. Heteronormen innebär även att heterosexuella relationer ses som mer naturliga eller självklara än andra relationer, att heterosexuallitet är förväntat och ges privilegier i fråga om exempelvis lagstiftning eller bekräftelse. Förväntan på att vara cisperson är en del av heteronormen men det kan ofta vara relevant att titta specifikt på *cisnormen* (förväntan på att vara cisperson och de privilegier cispersoner har), exempelvis för arbetsplatser som kommit en bra bit när det kommer till att bemöta alla unga likvärdigt oavsett sexualitet men där det finns en del kvar att arbeta med när det kommer till att nå unga transpersoner. Heteronormen påverkar människors språk, tankar och tolkningar. Genom att bli medveten om och reflektera kring normer kring kön och sexualitet går det att granska sig själv och sitt arbete för att hitta sätt att inkludera och synliggöra fler. Detta brukar benämnas *normkritik* eller *normmedvetenhet*.

■ **Normkritik** är ett perspektiv och en metod för att aktivt arbeta för likabehandling och mot diskriminering. Inom normkritiskt arbete fokuserar man främst på normer kring sexualitet, kön, könsuttryck, könsidentitet, hudfärg, etnicitet, ålder, funktionalitet, klass och religion samt hur dessa normer samverkar.

■ **Sex mot ersättning** är en bred term som innefattar olika typer av sexuella praktiker i utbyte mot någon typ av ersättning, exempelvis pengar, kläder, sovplats, alkohol, droger, läkemedel eller olika förmåner. Det kan röra sig om sexuella handlingar i ett fysiskt möte men även webbcamsex eller sexuella bilder.

■ **MSM** är en förkortning för män som har sex med män och används ofta inom hiv/STI-preventiva sammanhang. Formuleringen existerar eftersom det inte är enbart homo- och bisexuella män som har sex med andra män.

PEGASUS

RFSL Ungdom driver projektet *Pegasus – sex mot ersättning bland unga hbtq-personer*. Projektets syfte är att förbättra den fysiska hälsan och det psykiska välmåendet bland unga hbtq-personer i åldern 15–25 år som har erfarenhet av sex mot ersättning.

Pegasus erbjuder stöd till unga hbtq-personer med tankar kring sex mot ersättning. Pegasus erbjuder även informationsmaterial och utbildningar för yrkesverksamma. På hemsidan www.pegasus.se kan unga få information och stöd via chatt. På hemsidan finns även information som riktar sig till yrkesverksamma.

RFSL UNGDOM

RFSL Ungdom är ungdomsförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter och är en av Europas största och mest inflytelserika hbtq-ungdomsorganisationer. RFSL Ungdoms vision är en värld fylld av kärlek och respekt där alla hbtq-ungdomar är, lever och uttrycker sig som de själva vill. RFSL Ungdom har en bred verksamhet som sträcker sig från sociala aktiviteter till politisk påverkan på lokal, nationell och internationell nivå. Organisationen har ett förbundskansli med anställd personal, en förbundsstyrelse som väljs årligen på kongress samt aktiva distrikt och medlemmar runt om i Sverige.

SAMMANFATTNING SEX FÖR X

Unga hbtq-personer har i högre utsträckning än unga heterosexuella cispersoner erfarenhet av att ha sex mot ersättning. Hösten 2014 genomförde därför RFSL Ungdom en enkät om sexuell hälsa och erfarenheter av sex mot ersättning. 2062 hbtq-personer i åldern 14–25 år besvarade enkäten. Totalt 17,7 procent (368 personer) uppgav att de haft sex mot ersättning. Frågan formulerades brett och inkluderade sex i utbyte mot pengar, kläder, alkohol, droger, sovplats eller olika förmåner. Resultatet är inte representativt för gruppen unga hbtq-personer och kan därför inte ses som generaliserbart för unga hbtq-personer i stort. Däremot delade de 368 svarande med sig av erfarenheter och tankar, vilket ger en unik inblick i denna målgrupps situation och behov. Därför ska enkäten och denna rapport ses som kunskap specifikt om unga hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning.

De hbtq-personer som har haft sex mot ersättning bor i såväl storstad som i mindre städer eller på landsbygd, är av alla kön och har olika sexuella läggningar. Ciskillar är den grupp som i högst utsträckning har erfarenhet av sex mot ersättning (21 procent), därefter följer personer med transerfarenhet (17,1 procent). Minst vanligt är det bland cistjejer men även där har en betydande andel denna erfarenhet (12,9 procent). Kontakter för sex mot ersättning tas främst via internetcommunityn. Många unga, framförallt ciskillar, uppger också mobilapplikationer som en vanlig arena. Kontakter tas även i bar- och klubbmiljö samt via vänner och bekanta.

De unga som har sex mot ersättning är mindre benägna att alltid använda kondom än övriga. 23,4 procent av denna grupp har heller aldrig testat sig för hiv eller andra sexuellt överförbara infektioner. Detta befäster att hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning är en viktig grupp att nå inom hiv/STI-preventivt arbete. På frågan varifrån unga helst vill ha mer kunskap om sex var egen sökning på internet allra vanligast, följt av personer i ens närhet (exempelvis sexpartners eller vänner) och därefter specifika hemsidor.

Erfarenheterna varierar stort inom målgruppen, likaså synsätt på och självupplevda behov. Två olika spår kan urskiljas ur fritextkommentarerna: dels unga som önskar information om hur en slutar ha sex mot ersättning och som vill ha verktyg för att stärka självkänslan, dels unga som lyfter att sex mot ersättning är frivilligt och att det inte är något som de mår dåligt av.

Många unga, oavsett synsätt, uttrycker att de inte vill ha någon typ av stöd. Bland de unga som vill ha stöd är personer med transerfarenhet och unga som utsatts för sexuellt tvång överrepresenterade. En mindre andel av de unga hade sökt stöd kopplat till att ha sex mot ersättning. Många beskrev även andra möten med hälso- och sjukvård eller socialtjänst. En del unga lyfter erfarenheter av mindre bra bemötande från yrkesverksamma, medan andra unga uttrycker positiva erfarenheter.

De flesta respondenterna betonar vikten av att inte bli dömd i mötet med yrkesverksamma. Det är vanligt att respondenterna inte berättar om sina erfarenheter för yrkesverksamma på grund av skam eller rädsla för att bli dåligt bemött. En del unga vågar inte prata om sina erfarenheter på grund av skam, andra undviker att berätta eftersom man inte vill möta det stigma som finns kring sex mot ersättning.

Flertalet unga önskar anonymt och/eller nätbaserat stöd. Detta, i kombination med att Google och olika hemsidor används som kunskapskällor för säkrare sex samt att digitala miljöer är den överlägset vanligaste arenan för att komma i kontakt med personer som erbjuder ersättning för sex, visar att det är just på nätet som insatser behövs. Både ifråga om stöd och information men också satsningar gällande hiv/STI-prevention.

INNEHÅLL

BAKGRUND.....	8
Om projektet Pegaus.....	8
Syfte.....	8
Begreppet sex mot ersättning.....	8
Forskningsläge.....	8
Varför så hög förekomst av sex mot ersättning i denna rapport?.....	9
Metod.....	9
Enkätformuläret.....	9
Urval och generaliserbarhet.....	9
Analys.....	10
Definition av variabler.....	10
RESULTAT.....	11
Vilka är respondenterna?.....	11
Kön.....	11
Sex mot ersättning.....	11
Ålder.....	11
Bostadsort.....	12
Sexuell läggning.....	12
Ersättning och sexuella handlingar?.....	12
Var har respondenterna kommit i kontakt med sex mot ersättning?.....	13
Sexuell hälsa och arenor för prevention.....	14
Kondomanvändning.....	14
Testning.....	14
Kunskap om sex och arenor för prevention.....	15
Vad vill respondenterna som haft sex mot ersättning helst ha kunskap om?.....	16
Sex mot ersättning och sexuell utsatthet.....	16
Utsatthet för sexuellt tvång.....	16
Tvingad till sex mot ersättning.....	17
Utsatt andra för sexuellt tvång.....	18
Ge ersättning för sex.....	18
Önskemål om och behov av stöd.....	19
Erfarenheter och önskemål kring stöd.....	19
Tips till sajten.....	20
AVSLUTANDE DISKUSSION.....	24
LITTERATURLISTA.....	31
Bilaga 1. Enkätformulär.....	32
Bilaga 2. Frekvenstabell.....	36

BAKGRUND

Under de senaste åren har studier visat att sex mot ersättning bland unga hbtq-personer tenderar vara mer utbrett än bland unga heterosexuella cispersoner.¹ I tidigare studier har fokus legat på sex mot ersättning och vad som samvarierar med sex mot ersättning. En studie har gjorts på utsatthet och behovet av stöd bland unga generellt.² Dock har ingen studie gjorts på unga hbtq-personers specifika behov av stöd trots att gruppen är överrepresenterad när det kommer till sex mot ersättning.³

Det finns i dagsläget, förutom RFSL Ungdoms egen stödchatt Pegasus, inga stödinstitutioner som riktar sig primärt till unga hbtq-personer som har sex mot ersättning. Yrkesverksammas kunskap om sex mot ersättning bland unga hbtq-personer är i många fall undermålig. I de intervjuer som RFSL Ungdom genomfört med kuratorer på ungdomsmottagningar uppger de intervjuade att de är medvetna om att särskilda behov troligtvis finns hos de unga hbtq-personer som har sex mot ersättning och är i behov av stöd. De intervjuade kuratorerna uttrycker en stark vilja att utöka sin kunskap inom detta område och framför samtidigt en frustration över sin egen okunskap inom området och svårigheten att få relevant kunskap.⁴ De referenspersoner RFSL Ungdom haft som stöd inom ramen för projektet Pegasus har bekräftat den bakgrundsanalys som gjorts. Denna rapport fokuserar därför i större utsträckning än tidigare studier och rapporter på erfarenheter av stöd och bemötande samt behov av och önskemål kring stöd och bemötande i relation till sex mot ersättning.

Om projektet Pegasus

Mot bakgrund av ovan nämnda situation beviljade Arvsfonden år 2014 RFSL Ungdom medel för det treåriga projektet Pegasus med det övergripande syftet att förbättra den fysiska hälsan och det psykiska välbefinnandet bland unga hbtq-personer i åldern 15–25 år som har erfarenhet av sex mot ersättning, samt att minska diskrimineringen av unga hbtq-personer som har erfarenhet av sex mot ersättning.

- Den ena centrala delen av projektet är att erbjuda en lättillgänglig kanal för information och stöd för unga hbtq-personer som har erfarenhet av sex mot ersättning. Syftet är att möta individer i behov av stöd utifrån deras önskemål och behov.
- Den andra centrala delen av projektet är utbildning för yrkesgrupper som i sin verksamhet möter unga hbtq-personer som har erfarenhet av sex mot ersättning. Syftet är att dessa yrkesgrupper ska kunna ge ändamålsenligt stöd och inte exkludera eller diskriminera hbtq-personer i den verksamhet som i teorin ska vara till för alla.

Under projektets första år genomfördes den enkätundersökning som ligger till grund för denna rapport och dess resultat. Insamlade enkätsvar har analyserats av Frida Darj i samverkan med Edward Summanen och Jonas Jonsson, projekt-

ledare för Pegasus. Rapportens resultat kommer att användas inom projektet, dels för att tillgodose de önskemål om stöd, behov och information som målgruppen efterfrågar, och dels för att fortsätta sprida kunskap om sex mot ersättning till såväl yrkesverksamma som volontärer som i sitt arbete kommer i kontakt med unga hbtq-personer, samt till beslutsfattare, myndigheter och politiker.

Syfte

Syftet med rapporten är att beskriva hbtq-personer mellan 14–25 år som har haft sex mot ersättning och deras behov av stöd.

Fokus för rapporten är följande tre områden:

- Sexuell hälsa och sexuell utsatthet.
- Förekomst av sex mot ersättning och arenor för sex mot ersättning.
- Behov av och önskemål kring stöd.

Begreppet sex mot ersättning

I rapporten används genomgående begreppet sex mot ersättning istället för exempelvis prostitution eller försäljning av sexuella tjänster. Detsamma gäller enkäten (se bilaga 1) som ligger till grund för rapporten. Flera tidigare studier har också använt samma begrepp.⁵

Genom att använda ett värdeneutralt begrepp istället för prostitution för att beskriva sex mot ersättning är sannolikheten större att de unga som faktiskt har haft sex mot ersättning kan relatera till frågan. Detta eftersom många unga inte identifierar sig som sexsäljare eller prostituerade.⁶ Det medför alltså en högre validitet.

Vidare indikerar begreppet försäljning av sexuella tjänster att ersättningen för sex är pengar, vilket inte behöver vara fallet.⁷ Genom att ha en bred definition av vad ersättning kan vara inkluderas fler fall. En invändning mot användandet av ett värdeneutralt begrepp är att sex mot ersättning inte är ett värdeneutralt fenomen. När det till exempel gäller barn under 18 år innebär sex mot ersättning alltid ett sexualbrott tillika ett brott mot FN:s barnkonvention.⁸ Dock används termen här av metodologiska skäl.

Forskningsläge

Det finns flera kvantitativa studier som behandlar frågan om sex mot ersättning. Dels har befolkningsrepresentativa studier genomförts. Prevalensen av sex mot ersättning hos unga i Sverige ligger mellan 0,8–1,8 procent bland män och 0,6–1,2 procent bland kvinnor i studier med ett representativt urval. I en studie av Svedin och Priebe från 2004 där 4343 gymnasieungdomar svarade på en enkät hade 1,4 procent haft sex mot ersättning. Av dem var 1,8 procent kil-

¹ Svedin och Priebe, 2004, s. 313-314, 2009, s. 90-91

² Se Fredlund et al 2013

³ Ungdomsstyrelsen, 2010 samt Folkhälsomyndigheten, 2015

⁴ RFSL, 2011, s. 261-272

⁵ Se exempelvis Tikkanen et al 2011 och Abellson & Hulusjö 2008

⁶ Abellson & Hulusjö 2008, s.44

⁷ Fredlund et al 2013, s.81

⁸ Jfr Fredlund et al 2013, s.82

⁹ Svedin & Priebe 2004

lar och 1,0 procent tjejer.⁹ I en studie från 2013 användes samma enkät bland 3498 gymnasieungdomar. Där angav 1,5 procent att de haft sex mot ersättning; 1,7 procent av killarna och 1,2 procent av tjejerna.¹⁰

Svedin och Priebe har gjort ytterligare två skolundersökningar, 2009 respektive 2012. I undersökningen från 2009 (n=3503) hade 1,5 procent haft sex mot ersättning; 1,7 procent bland de manliga eleverna och 1,2 procent bland de kvinnliga eleverna. I studien från 2012 hade 0,8 procent av männen och 0,6 procent av kvinnorna haft sex mot att de har fått ersättning (n=5071).¹¹ I flera av dessa studier konstateras att de som haft sex mot ersättning hade erfarenhet av samkönat sex i högre utsträckning än de som inte har haft sex mot ersättning.¹²

Det har även genomförts ett antal studier med självselektat urval, som generellt visar högre förekomst av sex mot ersättning. I ”Identification and risk assessment of Swedish youth at risk of chlamydia” (n=6544) hade 5,2 procent av killarna och 7,1 procent av tjejerna mellan 15–24 år haft sex mot ersättning.¹³ Enkäten UngKAB09 besvarades av 15 278 respondenter mellan 15 och 29 år. Urvalet var delvis representativt och delvis självselektat. Andelen som haft sex mot ersättning var 4,7 procent av tjejerna och 3,5 procent av killarna.¹⁴ I studien *I Sexualitetens gränstrakter* (n=876) var motsvarande siffror 7,4 procent bland tjejerna och 11,4 procent bland killarna.¹⁵ En högre prevalens syns även i studier med självselektat urval som särskilt undersöker män som har sex med män. Ett exempel på det är den europeiska enkäten EMIS (n=174 209) där 4,5 procent av respondenterna hade haft sex mot ersättning. Bland de svenska deltagarna i EMIS som var mellan 15–25 år hade 11 procent haft sex mot ersättning senaste året.¹⁶ I den undersökning Svedin och Priebe genomförde bland RFSL:s medlemmar mellan 17–25 år (n=360) hade 7,2 procent haft sex mot ersättning: 14,5 procent av männen, 3,7 procent av kvinnorna och 4,2 procent av dem där könsuppdelningen kvinna/man inte passar.¹⁷

Varför så hög förekomst av sex mot ersättning i denna rapport?

Anledningarna till att prevalensen, alltså andelen som har haft sex mot ersättning, varierar mellan olika studier är flera. För det första handlar det om huruvida studien är befolkningsrepresentativ eller inte. Studier om sexualitet med självselektion som urval får ofta svar från personer som är mer sexuellt aktiva än andra, något som delvis kan förklara att förekomsten av sex mot ersättning är högre i dessa studier än i befolkningsrepresentativa studier.¹⁸ För det andra påverkas prevalensen av hur frågan är ställd. Om frågan endast inkluderar ersättning i form av pengar blir andelen som har haft sex mot ersättning lägre än om andra former av ersättning inkluderas. Dessutom varierar prevalensen beroende på om frågan inkluderar sex mot ersättning under en

kortare period såsom senaste året, eller inte har någon tidsbegränsning för när erfarenheterna ska ha ägt rum.

I den här studien är prevalensen väldigt hög jämfört med andra studier, även de med självselektion. Det kan bero på en rad faktorer. För det första ställdes frågan om sex mot ersättning på ett sätt som innefattar ett stort antal möjliga typer av ersättningar. Både pengar, alkohol, kläder, sovplats, droger och olika förmåner är inkluderade. För det andra är datan främst insamlad på arenor där både sexkontakter och kontakter för sex mot ersättning är vanliga (se rubriken ”Var har respondenterna kommit i kontakt med sex mot ersättning?”). För det tredje finns det ingen tidsbegränsning i denna studie, utan de som svarat på frågan om sex mot ersättning kan ha haft det för tio år sedan eller förra veckan. För det fjärde vet vi sedan tidigare att sex mot ersättning är vanligare bland hbtq-personer än bland andra, vilket också påverkar prevalensen.¹⁹ Dessutom kan det vara rimligt att anta att en enkät som marknadsförs som en enkät om just sex inte tilltalar personer som har liten eller ingen erfarenhet av sex och som därmed väljer att inte svara på enkäten.

Metod

Enkätformuläret

Enkätformuläret har utformats av projektledare för Pegasus utifrån diskussioner med en referensgrupp bestående av Mikamottagningarna²⁰ i Göteborg, Malmö och Stockholm samt Röda Paraplyet.²¹ Formuläret bestod av 15 frågor. De respondenter som angett att de har haft sex mot ersättning fick svara på ytterligare sex stycken frågor, alltså sammanlagt 21 frågor. Frågorna var flervalfrågor och fritextfrågor. Inga frågor i enkäten var obligatoriska. Det medför att antalet svar som ingår i respektive tabell varierar, eftersom inte alla respondenter svarat på samtliga frågor.

Urval och generaliserbarhet

Denna studie bygger på data utifrån ett självselektat icke-representativt urval som har samlats in under oktober 2014 via hbtq-communityt Quiser och mobilappen Grindr, som riktar sig till män som har sex med män. De valdes eftersom de är vanliga kommunikationskanaler för unga hbtq-personer. Länken spreds även via RFSL Ungdoms Facebooksidor och hemsidor, samt via hbtq-fritidsgårdarna Gays in Angered och Frizonen Simone i Göteborg, Egalia i Stockholm, BFree i Karlstad, Liquid i Linköping och Iris på Lidingö. På Quiser fick alla medlemmar mellan 15–25 år ett mail i sin inkorg med frågan ”Vill du vara med i RFSL Ungdoms undersökning om sex och hälsa?”, information om organisationen samt information om att medverka i enkäten var anonym. På Grindr visades en banner som användarna kunde klicka på, med RFSL Ungdoms logga och texten ”Svara på frågor om sex, vinn en biocheck”.

⁹ Fredlund et al 2013

¹⁰ Svedin & Priebe 2009, 2012

¹¹ Svedin & Priebe 2004, s.313-314, 2009, s.90-91

¹² Hammarström et al 2015

¹³ Tikkanen et al 2011

¹⁴ Abelson & Hulusjö 2008

¹⁵ Tikkanen 2013, s.28

¹⁶ Svedin & Priebe 2009, s.106

¹⁷ Tikkanen et al 2011, s.33

¹⁹ Svedin & Priebe 2004, s.313

²⁰ Mikamottagningarna vänder sig till personer med erfarenhet av sex mot ersättning, som skadar eller har skadat sig med sex och/eller varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål. Verksamheten erbjuder samtal, stöd samt praktisk hjälp och riktar sig till alla kön och sexuella identiteter.

²¹ RFSL Stockholms hälsosajt för män och transpersoner som har sex mot ersättning.

Se www.rodaparaplyet.org

Nackdelen med ett självselekerat icke-representativt urval är att det inte går att dra generella slutsatser om en population. Fördelen är att det går att få mycket information om "hidden populations" som hbtq-personer eller personer som har sex mot ersättning. I befolkningsrepresentativa studier utgörs dessa grupper ofta av ett så litet antal personer att det inte går att dra några slutsatser om dem.²²

2162 personer svarade på enkäten: 1541 via quizer.se och 621 via Grindr, RFSL Ungdoms Facebooksidor, hemsidor eller efter information från en hbtq-fritidsgård. Innan datan analyserades togs 23 personer som var 26 år eller äldre bort, samt 60 personer som var heterosexuella cispersoner med en heterosexuell praktik. Alltså ligger svaren från 2079 respondenter till grund för rapporten.

Analys

Enkäten har analyserats genom beskrivande statistik såsom korstabeller och frekvenstabeller i programmet SPSS Statistics 22. Chi-square test användes för att signifikantesta resultaten. I rapporten har en signifikansnivå på 5 procent valts. Resultaten redovisas med frekvenser (antal=n, procent=%). Inför analysen har flera av frågorna dikotomiserats, vilket redovisas i löptext i anslutning till dessa.

Fritextkommentarer har analyserats genom kvantitativ innehållsanalys. De har lästs igenom varpå gemensamma teman har konstaterats. Därefter har fritextsvaren kategoriserats enligt temana. Sedan har enskilda citat som varit representativa för respektive kategori använts som belysande exempel. Resultaten redovisas i regel utifrån förekomst av sex mot ersättning och/eller utifrån kön.

Definition av variabler

Sex mot ersättning

Frågan om sex mot ersättning formulerades "Har du fått något i ersättning för att du haft sex (till exempel pengar, alkohol, kläder, sovplats eller droger eller olika förmåner)". Definitionen är bred för att inkludera fall där ersättningen just varit något annat än pengar. "Olika förmåner" är en vag formulering som riskerar att betyda väldigt olika för olika personer och därmed ha låg validitet. Dock var syftet just detta – att möjliggöra olika tolkningar för att inkludera många olika erfarenheter.

Kön

I rapporten redovisas resultaten utifrån tre köns kategorier: cistjej, ciskille och person med transerfarenhet. Frågan om kön var en flervalsfråga med alternativen "Kille", "Tjej", "Intergender/Nongender" eller "Vet inte/annat". Utöver detta fanns frågan "Är du transperson eller har du erfarenhet av att vara trans?" med alternativen "Ja", "Nej" och "Vet inte/An-

nat". De respondenter som endast angett tjej eller kille som alternativ på kön, och som inte uppgett att de är transpersoner eller har erfarenhet av att vara trans har kategoriserats som cistjejer respektive ciskillar. Med detta avses person av kvinnligt eller manligt kön utan transerfarenhet. De som har uppgett att de har en transidentitet eller erfarenhet av att vara trans har kategoriserats som person med transerfarenhet. Detsamma gäller de som angett "Intergender/Nongender" eller "Vet inte/annat" på frågan om kön. Kategorin "person med transerfarenhet" ska därmed förstås som en heterogen grupp av respondenter som har någon sorts transerfarenhet eller identifikation utanför tvåkönsnormen. I denna kategori ingår därmed tjejer, killar och andra kön, med den enda gemensamma nämnaren att en inte är cisperson. Enkäten möjliggör inte någon detaljerad analys kring hur respondenterna med transerfarenhet identifierar sig och det går inte att dra slutsatser om skillnader inom gruppen. Genom att skapa en större kategori för personer med transerfarenhet går det dock att jämföra denna grupp med grupperna cistjejer och ciskillar, vilket är viktigt för att få fram kunskap och kunna erbjuda ett bra stöd.

Sexuell läggning

Respondenterna kunde dels besvara en fråga om sexuell läggning med alternativen "Homosexuell", "Heterosexuell", "Bisexuell", "Queer" och "Annat", och dels frågan om vilka de har sex med, med alternativen "Tjejer", "Killar", "Intergender/Nongender" och "Annat". Variabeln med den självvalda identiteten har sedan använts för att kategorisera respondenternas sexuella läggning. De som är heterosexuella, med heterosexuell praktik och utan transerfarenhet har sedan exkluderats ur studien. Det finns fortfarande heterosexuella respondenter, men de har då antingen transbakgrund eller en icke-heterosexuell praktik.

Ålder

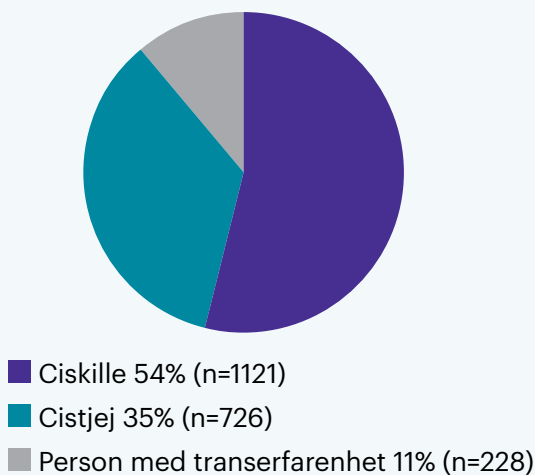
Enkäten inkluderar unga hbtq-personer mellan 14–25 år eftersom rapporten görs inom ramen för projektet Pegasus som riktar sig till personer inom detta åldersspann. Dock kan det finnas respondenter under 14 år med i materialet, eftersom svarsalternativet för de under 15 år var "14 år eller yngre". I redovisningen av datan har respondenterna delats in i två åldersspann – under och över 18 år. Anledningen till indelningen är att dagens lagstiftning gör skillnad på att ge ersättning för sex till en person över respektive under 18 år, där det senare är ett sexualbrott med högre straffskala. Vad gäller de under 18 år som är utsatta för det senare brottet har samhället ett större ansvar, varför den gruppens erfarenheter och önskemål kring stöd är särskilt intressant att undersöka. Därför innebär det inte heller ett problem att respondenter som svarat att de är 14 år kan vara yngre än så – det relevanta är huruvida de är äldre eller yngre än 18.

²² Jämför Tikkanen et al 2011, s.33

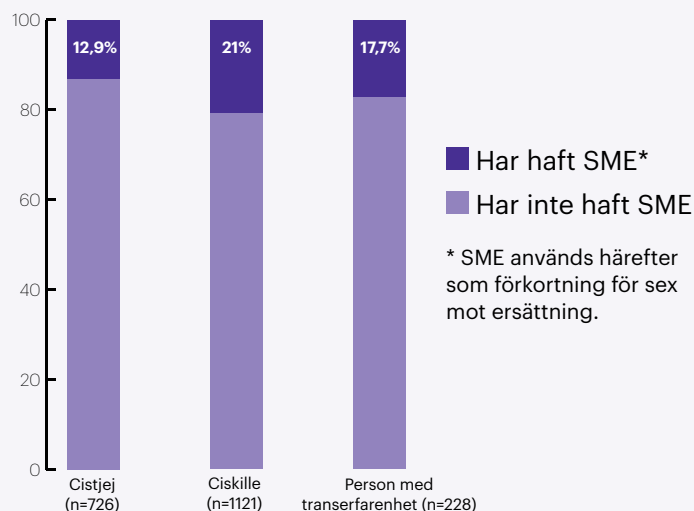
RESULTAT

Vilka är respondenterna?

Figur 1: Könsfördelning bland respondenterna i andel. n=2075

Figur 2: Erfarenheter av sex mot ersättning, uppdelat efter kön. n=2075

Tabell 1: Andel respondenter som är under respektive över 18 år, uppdelat efter kön. (n=1998)

	Ciststjeje n=705	Cistjelle n=1078	Person med transerfarenhet n=215	Signifikans
14-17 år	17,4%	11,8%	19,1%	0,005
18-25 år	82,6%	88,2%	80,9%	
Totalt	100%	100%	100%	

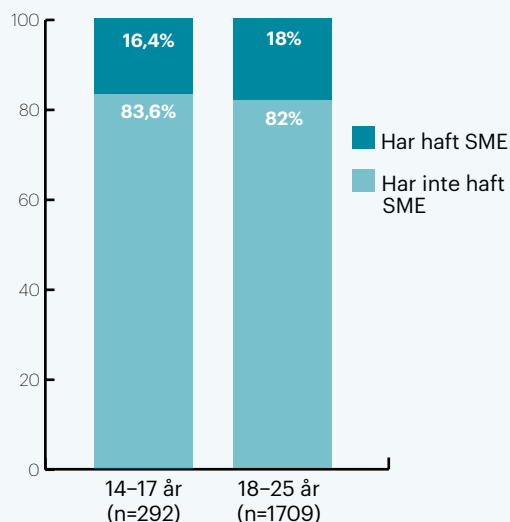
Kön

Enkäten har besvarats av 2079 respondenter mellan 14–25 år. Könsfördelningen är: personer med transerfarenhet 11 procent, ciststjeje 35 procent och cistjelle 54 procent. Fyra personer har inte uppgett kön.

Sex mot ersättning

Av respondenterna har 368 personer, 17,7 procent, haft sex mot ersättning. Prevalensen för sex mot ersättning är 12,9 procent

Figur 3: Erfarenheter av sex mot ersättning, uppdelat efter ålder. n=2001
Signifikans = 0,513

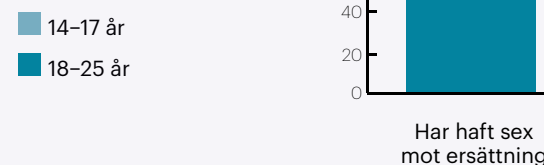

bland ciststjeje, 21 procent bland cistjelle och 17,1 procent bland respondenter med transerfarenhet. I detta material skiljer det cirka 8 procent mellan cistjelle och ciststjeje, och cirka 4 procent mellan cistjelle och personer med transerfarenhet. Eftersom studien inte bygger på ett representativt urval ska varken andelen som har haft sex mot ersättning eller andelen inom respektive könskategori ses som generaliserbart för hbtq-gruppen. Dock bekräftar flera befolkningsrepresentativa studier att cistjelle har sex mot ersättning i större utsträckning än ciststjeje.²³

Ålder

Genomsnittsåldern varierar mellan de olika könskategorierna. Störst skillnad är det mellan cistjelle och respondenterna med transerfarenhet, där de med transerfarenhet generellt är yngre. Åldersfördelningen skiljer sig inte mellan de som haft sex mot ersättning och övriga. Det är 48 personer (16,4 procent) av de som är under 18 år som har haft sex mot ersättning.

Figur 4: Åldersfördelning i andel bland de som har haft sex mot ersättning. n=2001

²³ Svedin & Priebe 2004, 2009, 2012; Fredlund et al 2013

Tabell 2: Bostadsort, uppdelat efter kön. n=2072.

	Cistjej n=726	Ciskille n=1118	Person med transerfarenhet n=228	Signifikans
Stor stad	34,7%	43,3%	38,2%	0,010
Medelstor stad	32,1%	29,1%	32,9%	
Liten stad	19,3%	16,1%	14,0%	
Landsbygd	13,9%	11,5%	14,9%	
Totalt	100%	100%	100%	

Tabell 3: Bostadsort, uppdelat efter erfarenheter av sex mot ersättning. n=2076.

	Har haft SME n=368	Har ej haft SME n=1708	Signifikans
Stor stad	43,5%	38,8%	0,184
Medelstor stad	31,3%	30,4%	
Liten stad	14,4%	17,7%	
Landsbygd	10,9%	13,1%	
Totalt	100%	100%	

Tabell 4 Sexuell läggning, uppdelat efter kön och erfarenheter av sex mot ersättning. n=2073

	Cistjej n=725		Ciskille n=1120		Person med transerfarenhet n=228		Signifikans
	SME	ej SME	SME	ej SME	SME	ej SME	
Homosexuell	28,7%	33,9	66%	61,4%	19,3%	16,9%	0,000
Bisexuell	55,3%	49,6%	29,4%	31%	22,4%	21,7%	
Heterosexuell	0%	0,5%	1,3%	0,7%	2,6%	2,6%	
Queer	3,2%	6,8%	0,4%	1,2%	22,8%	23,3%	
Annat	12,8%	9,2%	3%	5,8%	32,9%	35,4%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Bostadsort

Bostadsort varierar något beroende på kön – ciskillar som har besvarat enkäten bor i större utsträckning i storstad och medelstor stad. Det fanns ingen skillnad mellan de som har haft sex mot ersättning och de som inte har haft det.

Sexuell läggning

Vad gäller sexuell läggning skiljer sig sammansättningen mellan de som har haft sex mot ersättning och övriga. Cistjejer som haft sex mot ersättning är homosexuella i lägre utsträckning än övriga cistjejer. Däremot är de cistjejer som haft sex mot ersättning bisexuella i högre utsträckning än övriga, 55,3 procent jämfört med 49,6 procent. Ciskillar som har haft sex mot ersättning är homosexuella i större utsträckning. Det är också, procentuellt sett, en större andel av de som har haft sex mot ersättning som identifierar sig som heterosexuella.

Bland personer med transerfarenhet ser spridningen annorlunda ut, vilket kan bero på att det är en mångfacetterad grupp som inkluderar alla personer som på något sätt bryter mot cisnormen. Eftersom begrepp som homo- och hetero-

sexuell utgår från ens egen könstillhörighet tenderar personer med transerfarenhet att i större utsträckning än andra definiera sig som exempelvis queer, bisexuell eller annat.²⁴ Samtidigt finns det även många personer med transerfarenhet som definierar sig själva och sin läggning inom ramen för cisnormen.

Ersättning och sexuella handlingar?

Det går inte att utläsa av enkäten vilka respondenterna har sålt sex till, vilka sexuella handlingar de har fått ersättning för, vilken typ av ersättning de fått eller hur många gånger de har sålt sex. Dock finns det tidigare forskning som visar på att hbtq-personer får ersättning för sex av främst män.²⁵

I Svedin och Priebe's undersökning av unga mellan 15–25 i RFSL:s medlemsregister (n=360) hade över 90 procent av de som haft sex mot ersättning fått pengar som ersättning. 23,1 procent hade fått mat, boende eller saker såsom kläder eller smycken som ersättning. 26,9 procent hade fått alkohol eller cigaretter. Där framgår även att de handlingar som vanligast utfördes mot ersättning var oralsex, att onanera åt någon annan, att visa sitt könsorgan och att ha vaginalt eller analt samlag.²⁶

²⁴ Se exempelvis Folkhälsomyndigheten 2015, s.29

²⁵ Hegna & Pedersen 2002; Cyberhus 2007; Abellson & Hulusjö 2008; RFSL 2011

²⁶ Svedin & Priebe 2009, s.108

Tabell 5: Arena för kontakt med sex mot ersättning, uppdelat efter kön. n=368

	Cistjej n=94	Ciskille n=235	Person med transerfarenhet n=39	Signifikans
Internetcommunity	59,6%	80%	71,8%	0,001
Mobilapp	12,8%	34,9%	23,1%	0,000
Bar/klubb	24,5%	22,1%	33,3%	0,312
Vänner/bekanta	23,4%	16,6%	25,6%	0,209
Annons	11,7%	5,5%	7,7%	0,152
Videoklubb/Badplats/ Cruisingområde	4,3%	7,2%	7,7%	0,584
Partner	10,6%	3%	12,8%	0,005
Närstående	4,3%	0,9%	7,7%	0,016
Annat/vet ej	9,6%	5,5%	12,8%	0,466

Var har respondenterna kommit i kontakt med sex mot ersättning?

Respondenterna i RFSL Ungdoms undersökning fick svara på frågan om var de har kommit i kontakt med personer som gett ersättning för sex. Det var möjligt att kryssa i flera alternativ, varför andelarna adderar till mer än 100 procent. På kommentarerna blir det uppenbart att flera har tolkat frågan som att den inte avser var de personligen kommit i kontakt med den eller de som gett dem ersättning, utan var de vet att initiativ till sex mot ersättning förekommer. Eftersom respondenterna rekryterats via ett internetcommunity och en mobilapp kan det vara en orsak till varför just dessa två kategorier är de mest ikryssade alternativen. Resultaten kan ses som en skiss över arenor där sex mot ersättning initieras, snarare än en representativ karta. Tidigare forskning visar dock att internet är den vanligaste arenan för kontakter som leder till sex mot ersättning.²⁷

De allra flesta som har haft sex mot ersättning har kommit i kontakt med fenomenet på internet via ett community. Kön påverkar vilka arenor respondenterna har kommit i kontakt med sex mot ersättning. Ciskillar och personer med transerfarenhet har i större utsträckning än cistjejer angett internetcommunity. Detsamma gäller mobilapp. Frågan om community kan förklaras av att Qruiser, det största internetcommunityt för hbtq-personer, domineras av män som har sex med män. Cistjejer och personer med transerfarenhet har i större utsträckning än ciskillar kommit i kontakt med sex mot ersättning via vänner, bekanta, partners eller närstående. Oavsett könsskillnaderna är digitala miljöer vanligare än den fysiska miljön, som på bar eller klubb.

Av fritextsvaren framstår Qruiser som det absolut vanligaste internetcommunityt där respondenterna kommit i kontakt med personer som ger ersättning för sex. 117 av 145 respondenter som har angett fritextsvar har angett Qruiser. Bland mobilapparna anger 41 av 52 fritextsvar Grindr. De som angett "annat" som svarsalternativ och lämnat ett fritextsvar har kommit i kontakt med personer som vill ge

ersättning på gatan, utomhus, på skolan, via kompisar, rave, parker och taxichaufförer.

Att internet är den vanligaste arenan för sex mot ersättning, och att den har blivit vanligare över tid, stöds av Svedin och Priebe's skolundersökningar 2004 respektive 2009. I undersökningen från 2009 ställdes frågan om var respondenten kommit i kontakt med den som köpt sex. Internet var det vanligaste alternativet (56,9 procent). Sedan kom krogen (23,5 procent) och genom kompisar (25,5 procent). I undersökningen från 2004 hade endast 16,7 procent kommit i kontakt med köparen via internet. Bland de RFSL-medlemmar mellan 17–25 år som sålt sex hade 69,2 procent kommit i kontakt med köparen via nätet, 23,1 procent genom kompisar och 11,5 procent på krogen. Där var istället genom vuxna det tredje vanligaste alternativet med 15,4 procent.²⁸

²⁷ Svedin & Priebe 2009, s.72

²⁸ Svedin & Priebe, 2009, s. 109

Tabell 6: Andel som alltid använder kondom, uppdelat efter erfarenhet av sex mot ersättning. n=1600

	SME n=324	Ej SME n=1276	Signifikans
Ja	20,1%	31,7%	0,000
Nej	79,9%	68,3%	
Totalt	100%	100%	

Sexuell hälsa och arenor för prevention

Kondomanvändning

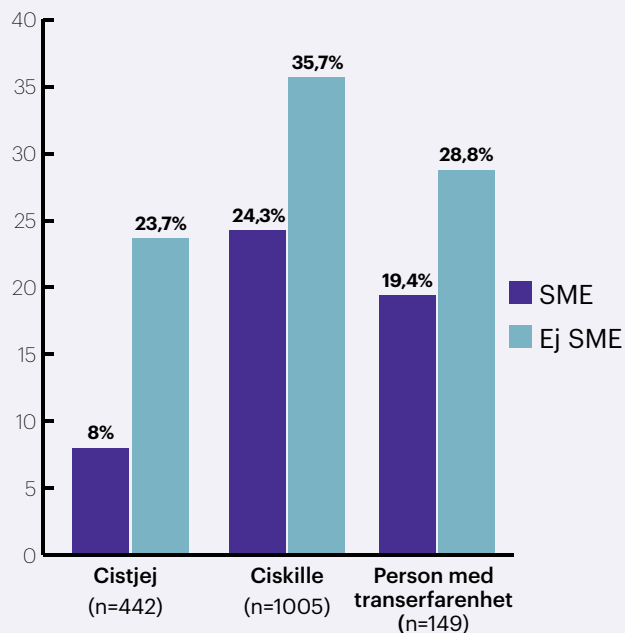
Respondenterna fick frågan huruvida de använder kondom vid anala eller vaginala samlag. De som har svarat att kondom inte är relevant för sättet de har sex på har exkluderats (exempelvis cistjejer som endast har sex med andra cistjejer, där kondom inte alltid fyller en funktion). Här presenteras de som har svarat att de alltid använder kondom, som ställs i relation till de som använder kondom mindre ofta. Resultaten ska dock tolkas med försiktighet eftersom frågan och de olika svarsalternativen har tolkats på olika sätt av de svarande. Flera fritextkommentarer gör det tydligt att de som kryssat att de alltid använder kondom och de som kryssat att de sällan eller aldrig använder kondom kan ha samma praktik: använda kondom med tillfälliga partners men inte i ett förhållande. Exempelvis kommer dessa två kommentarer från två olika respondenter, där den första har kryssat att den alltid använder kondom, medan den andra har kryssat att den sällan eller aldrig använder kondom:

”Undantaget när jag har en långvarig pojkvän jag litar på” – Ciskille 23 år

”Stabil relation sen 3 år, men använder när vi är med andra” – Ciskille 21 år

De som har haft sex mot ersättning använder i mycket mindre utsträckning alltid kondom. Att de som har haft sex mot ersättning använder kondom i lägre utsträckning än andra bekräftas också i andra studier. I rapporten *EMIS 2010 Sverige* använde 45 procent alltid kondom med tillfälliga partners, medan motsvarande siffra för de som haft sex mot ersättning var 17 procent.²⁹ Även RFSL:s rapport *Osynliga synliga aktörer* från 2011 visar att män som har sex med män och som har erfarenhet av att ha sex mot ersättning i högre utsträckning använder kondom inkonsekvent (52 procent) jämfört med männen utan erfarenhet av att få ersättning för

Figur 5: Andel som alltid använder kondom, uppdelat efter kön. n=1569

sex (17 procent).³⁰ I denna enkät använder ciskillar kondom i störst utsträckning, sedan följer personer med transexfarenhet. Cistjejer använder kondom i minst utsträckning; endast 8 procent av cistjejer med erfarenhet av sex mot ersättning uppger att de alltid använder kondom.

Testning

Respondenterna fick svara på frågan ”Har du testat dig för könssjukdomar (exempelvis hiv, klamydia, gonorré, hepatit B och syfilis)?”. Här har de respondenter som svarat att de testat sig de senaste 12 månaderna ställts i relation till övriga. De som har haft sex mot ersättning har testat sig i större utsträckning än de som inte har haft det. Dock vet vi inte hur stor andel av övriga som är sexuellt aktiva, vilket kan påverka resultatet något.

Sedan ställdes de som har testat sig någon gång mot de som aldrig har testat sig bland de som har haft sex mot ersättning. Det visar att det finns de som har haft sex mot ersättning och som aldrig har testat sig för hiv eller andra sexuellt överförbara infektioner, sammanlagt 85 personer. Det motsvarar 23,4 procent av respondenterna.

Tabell 7: Andel som har testat sig för könssjukdomar de senaste 12 månaderna, uppdelat efter kön och erfarenhet av sex mot ersättning. n=2070

	Cistjej n=726		Ciskille n=1117		Person med transexfarenhet n=227		Signifikans
	SME	ej SME	SME	ej SME	SME	ej SME	
Ja	52,1%	26,6%	50,6%	40,9%	53,8%	28,7%	0,000
Nej	47,9%	73,4%	49,4%	59,1%	46,2%	71,3%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

²⁹ Tikkanen 2013, s.39

³⁰ RFSL, 2011

Tabell 8: Andel och antal av de som har haft sex mot ersättning som har testat sig för könssjukdomar, uppdelat efter kön. n=364

	Cistjej n=93		Ciskille n=232		Person med transexfarenhet n=39		Totalt n	Signifikans
	%	n	%	n	%			
Ja	81,7%	76	73,7%	171	82,1%	32	279	0,213
Nej	18,3%	17	26,3%	61	17,9%	7	85	
Total	100%	93	100%	232	100%	39		

Tabell 9: Varifrån respondenterna vill ha kunskap om sex. n=2079.

Google	58,5%
Personer i min närhet	58,4%
Specifika sajter	52,7%
Utbildningsinsatser	45,1%
Mottagningar	39,1%

Tabell 10: Varifrån respondenterna vill ha kunskap om sex, uppdelat efter kön. n=2075

	Cistjej n=726	Ciskille n=1121	Person med transexfarenhet n=228	Signifikans
Google	55,6%	61,6%	52,6%	0,006
Personer i min närhet	65,2%	54,2%	57,5%	0,000
Specifika sajter	54,8%	50,6%	56,6%	0,095
Utbildningsinsatser	43,8%	44,6%	52,2%	0,071
Mottagningar	39,5%	38,5%	40,4%	0,837

Kunskap om sex och arenor för prevention

Var vill respondenterna helst få kunskap om sex ifrån? Respondenterna hade 22 olika alternativ att välja mellan. Alternativen grupperades sedan i följande kategorier: "Personer i min närhet" som inkluderade bland annat sexpartners och kompisar; "Mottagningar" som inkluderade ungdomsmottagning och gynekolog; "Utbildningsinsatser" i vilket sexualundervisning i skolan och informatörer från ideella organisationer ingick; "Specifika sajter" där alla namngivna sajter

grupperades och "Söka själv på nätet". Respondenterna kunde välja flera alternativ, varför summan av svaren inte adderar till 100 procent.

Det mest populära alternativet var att söka själv på nätet, tätt följt av att få kunskap av personer i ens närhet, såsom partners eller vänner. Att gå till en mottagning eller ta del av en utbildningsinsats för att få mer kunskap om sex var de minst populära alternativen. Detta är samtidigt de alternativ som är evidensbaserade metoder för att öka den sexuella hälsan.³¹

Tabell 11: Vad respondenterna som har haft sex mot ersättning vill ha kunskap om. n=160

Hiv/STI och säkrare sex	49
Sextekniker	42
Analsex	17
BDSM	8
Vad sex är och betyder i en relation	7
Gränssättning	5
Könsorganens anatomi och påverkan av hormonterapi	4
Hbtq	3
Lära känna sin egen kropp	3
Graviditet	2
Säkerhet vid nätdejting	1
Sexmissbruk	1

Det är ingen skillnad mellan de som har haft sex mot ersättning och de som inte har haft det, men det är skillnad utifrån kön. De signifikanta skillnaderna finns bland de som vill söka information själva på nätet och de som vill ha kunskap om sex från personer i sin närhet. Cistjejer och transpersoner vill i 55,6 procent respektive 52,6 procent av fallen få kunskap om sex genom att söka själv på nätet medan siffran från ciskillar är högre: 61,6 procent. När det kommer till att få kunskap om sex från personer i ens närhet vill 54,2 procent av ciskillarna det, jämfört med 57,5 procent av transpersonerna och 65,2 procent av cistjejeerna. Detta går i linje med studier som visar att killar hellre vill få tillgång till hiv/STI-prevention på nätet än i mötet med andra.³² Att transpersoner i högre utsträckning än övriga vill få information från specifika hemsidor kan bero på att det är det bästa sättet att få transinklusive eller transspecifik information om sex.

Vad vill respondenterna som haft sex mot ersättning helst ha kunskap om?

Av de 368 som har haft sex mot ersättning har 160 lämnat kommentarer om vad de vill ha kunskap om när det kommer till sex. De flesta kommentarerna handlar om hiv/STI och säkrare sex, exempelvis hur hiv/STI överförs, hur en vet att en har en könssjukdom eller hur ofta en bör testa sig, säkrare sex och trans samt säkrare sex för cistjejer som har sex med andra cistjejer. Många vill också ha kunskap om sextekniker, och då särskilt om hur en tillfredsställer någon av ett visst kön:

"För min del handlar det om att jag är bisexuell och tycker att det är svårt att gå från att ha sex med ena könet till det andra. Jag vill lära mig mer om hur att tillfredsställa kvinnor, då jag är mest van vid killar..."
– Ciskille 23 år

"Sex för transkvinnor, sex med transkvinnor" – Person med transerfarenhet 23 år

Vidare handlade många kommentarer om analsex: om hur man gör analsex så skönt som möjligt och vilka risker för överföring av hiv/STI som är kopplat till analsex. Några kommentarer handlade om BDSM och tekniker för BDSM, om gränssättning, om anatomi före och efter hormonterapi, om hbtq, att lära känna sin egen kropp, graviditet, säkerhet vid nätdejting och om sexmissbruk. Några ville diskutera sex ur ett mer filosofiskt och psykologiskt perspektiv: vad sex betyder i olika kulturer och vad det har för funktion i en relation.

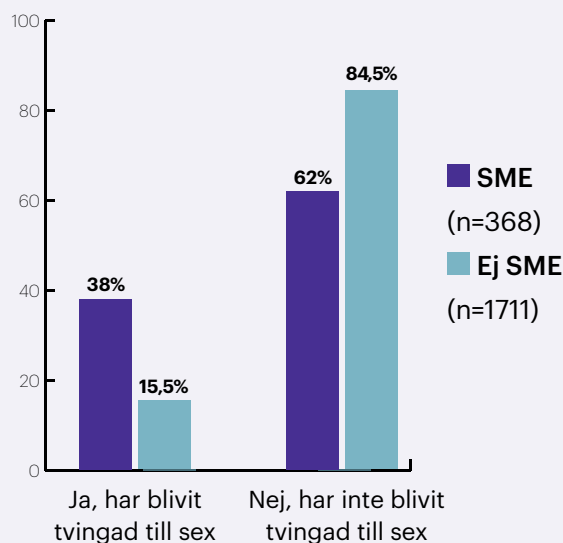
Sex mot ersättning och sexuell utsatthet

Tidigare forskning visar på starka samband mellan utsatthet för sexuella övergrepp och förekomsten av sex mot ersättning. Det finns även samband mellan sex mot ersättning och att själv utsätta andra för sexuella övergrepp.³³ Här redovisas de variabler som rör erfarenhet av sexuellt tvång och tvång till sex mot ersättning, samt huruvida respondenterna utsatt andra för tvång eller själva gett ersättning för sex.

Utsatthet för sexuellt tvång

Respondenterna fick frågan om huruvida de blivit tvingade av någon till att ha sex. Vad tvång innebär eller vad sex innebär är inte definierat utan kan betyda olika för olika respondenter. Bland de som har haft sex mot ersättning har 38 procent blivit tvingade till att ha sex jämfört med 15,5 procent bland de som inte haft sex mot ersättning. Tidigare forskning visar ett starkt samband mellan de som har blivit utsatta för sexuella övergrepp och de som har haft sex mot ersättning.³⁴ I Svedin och Priebe skolundersökning hade 78,4 procent av de som haft sex mot ersättning blivit utsatta för sexuella övergrepp.³⁵ Bland RFSL:s medlemmar som

Figur 6: Andel som blivit tvingade till sex, uppdelat efter erfarenhet av sex mot ersättning. n=2079. Signifikans = 0,000

³² Tikkanen et al 2011

³³ Svedin & Priebe 2004, 2009

³⁴ Svedin & Priebe 2009, s.75

Tabell 12: Andel som blivit tvingade till sex, uppdelat efter kön och erfarenhet av sex mot ersättning. n=2075

	Cistjejer n=726		Ciskille n=1121		Person med transerfarenhet n=228		Signifikans
	SME	Ej SME	SME	Ej SME	SME	Ej SME	
Ja	53,2%	22,6%	28,1%	8,9%	61,5%	22,2%	0,000
Nej	46,8%	77,4%	71,9%	91,1%	38,5%	77,8%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Tabell 13: Andel av de som har haft sex mot ersättning som har tvingats till att ha sex mot ersättning, uppdelat efter kön. n=264

	Cistjejer n=77	Ciskille n=162	Person med transerfarenhet n=25	Signifikans
Ja	44,2%	22,2%	36%	0,002
Nej	55,8%	77,8%	64%	
Totalt	100%	100%	100%	

haft sex mot ersättning hade 65,4 procent blivit utsatta för sexuella övergrepp.

När respondenterna delas upp efter kön återfinns också stora skillnader. Personer med transerfarenhet som haft sex mot ersättning har utsatts för sexuellt tvång i högst utsträckning där 61,5 procent blivit utsatta. Bland cistjejer som haft sex mot ersättning har över hälften, 53,2 procent, utsatts för sexuellt tvång. Jämförelsevis är andelen ciskillar som utsatts för sexuellt tvång låg. Knappt en tredjedel, 28,1 procent, av de ciskillar som har haft sex mot ersättning har blivit utsatta för tvång.

Tvingad till sex mot ersättning

De respondenter som haft sex mot ersättning fick frågan "En del upplever att de någon eller flera gånger blivit tvingade av någon att ha sex mot ersättning. Har du varit med om det?" Cistjejer och personer med transerfarenhet har tvingats till att ha sex mot ersättning i större utsträckning än ciskillar. Bland cistjejer är det 44,2 procent – nära hälften – som har tvingats till att ha sex mot ersättning. Det är inte specificerat i frågan vad som avses med tvång, och fritextkommentarerna indikerar att ordet har tolkats väldigt olika. En respondent menar att det är en ekonomisk utsatthet som tvingar:

"Jag har varit i situationer där ersättningen varit vital för min överlevnad, men man TVINGAS ju inte att få BETALT, utan snarare är det omständigheterna som tvingar." – Person med transerfarenhet, har ej uppgett ålder

En annan respondent har upplevt tvång att ha sex mot sovplats. Det är osäkert om känslan kommer av uttalat yttre tvång eller att respondenten känt sig tvingad av omständigheterna.

"Ibland har det varit så att jag inte velat ha sex och kände mig tvungen att ha det i och med att jag skulle sova över" – Ciskille 19 år

Några respondenter beskriver utpressning, våldtäkter eller att situationer där en ångrat sig men då utsatts för tvång:

"När jag bokat träff med någon och sedan ångrat mig när jag träffat personen, så har de inte tyckt det var okej för mig att ångra mig, och tvingade mig att ha sex fastän jag verkligen inte ville." – Cistjejer 24 år

Tabell 14: Andel som har tvingat någon till sex, uppdelat efter erfarenhet av sex mot ersättning. n=2079

	SME n=368	Ej SME n=1711	Signifikans
Ja	1,9%	0,6%	0,018
Nej	98,1%	99,4%	
Totalt	100%	100%	

Tabell 15: Andel som har tvingat någon till sex, uppdelat efter kön och erfarenhet av sex mot ersättning. n=2075

	Cistjej n=726		Ciskille n=1121		Person med transerfarenhet n=228			Signifikans
	SME	Ej SME	SME	Ej SME	SME	Ej SME	Totalt	
Ja	0%	0,8%	1,3%	0,1%	10,3%	2,6%	0,9%	0,000
Nej	100%	99,2%	98,7%	99,9%	89,7%	97,4%	99,1%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

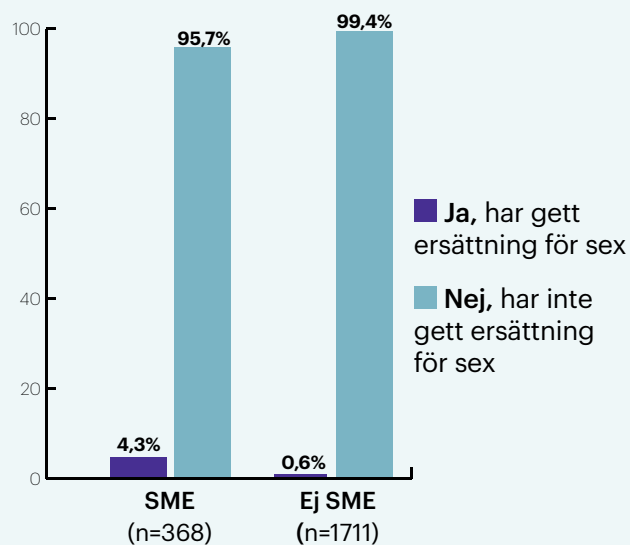
Utsatt andra för sexuellt tvång

Respondenterna fick svara på frågan huruvida de själva tvingat någon till att ha sex. Här finns en skillnad om 1,3 procent mellan de som har haft sex mot ersättning och övriga. Uppdelat efter kön blir det tydligt att störst andel som tvingat någon annan är bland personer med transerfarenhet. 10,3 procent av de med transerfarenhet som har haft sex mot ersättning har tvingat någon annan, och 2,6 procent av övriga. Motsvarande andel bland cistjejer och ciskillar är 0 procent respektive 1,3 procent hos de som har haft sex mot ersättning, och 0,8 procent respektive 0,1 procent hos övriga.

Ge ersättning för sex

Det finns ett samband mellan de som har haft sex mot ersättning och de som har gett sex mot ersättning. Bland de som själva har haft sex mot ersättning har 4,3 procent också gett ersättning för sex, medan andelen av de som aldrig har haft sex mot ersättning är 0,6 procent.

Figur 7: Andel som har gett ersättning för sex, uppdelat efter erfarenhet av sex mot ersättning. n=2079. Signifikans = 0,000

Tabell 16: Andel som har gett ersättning för sex, uppdelat efter kön och erfarenhet av sex mot ersättning. n=2075

	Cistjej n=726		Ciskille n=1121		Person med transerfarenhet n=228		Signifikans
	SME	ej SME	SME	ej SME	SME	ej SME	
Ja, har gett ersättning för sex	2,1%	0,3%	4,7%	0,9%	7,7%	0,5%	0,363
Nej, har inte gett ersättning för sex	97,7%	99,7%	95,3%	99,1%	92,3%	99,5%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Önskemål om och behov av stöd

Respondenterna svarade på frågan huruvida de fått stöd kopplat till att de haft sex mot ersättning, och huruvida de har velat ha stöd kopplat till att de haft sex mot ersättning. Av 368 respondenter har 24 fått stöd (7,1 procent). Det var ingen signifikant skillnad utifrån kön.

Vad gäller de som önskar få stöd är skillnaden dock stor beroende på kön. Ciskillar vill i minst utsträckning få stöd. Anmärkningsvärt är att var tredje person med transexfarenhet önskar stöd, samtidigt som flera studier visar att personer med transexfarenhet ofta har dåliga erfarenheter av bemötandet från vårdgivare och myndigheter.³⁶

Gemensamt för dem som velat få stöd är också att de varit utsatta för sexuellt tvång samt tvingats till sex mot ersättning i större utsträckning än andra. Personer med erfarenhet av sexuellt tvång tenderar alltså att i högre utsträckning vilja ha stöd kopplat till sex mot ersättning. Sedan tidigare vet vi att ciskillar upplever sig vara utsatta för sexuellt tvång och

tvång till sex mot ersättning i lägre utsträckning än cistjejer och personer med transexfarenhet.³⁷

Erfarenheter och önskemål kring stöd

Respondenterna fick frågan "Berätta om dina erfarenheter eller önskemål när det kommer till stöd." Fritextkommentarerna i detta avsnitt innehåller alltså både faktiska erfarenheter av stöd och önskemål om hur stöd borde vara utformat. Sammanlagt lämnades 103 fritextkommentarer. Vissa av dem har kategoriserats i flera olika teman, varför antalet som redovisas här är fler än 103.

Det absolut vanligaste var att respondenterna uppgav att de inte hade något behov av stöd:

"Jag har inte behövt nåt stöd, för det har inte varit jobbigt, och det har bara varit helt av fri vilja" – Person med transexfarenhet, 18 år

Tabell 17: Andel som velat få stöd kopplat till att de har haft sex mot ersättning, uppdelat efter kön. n=337

	Cistjej n=87	Ciskille n=215	Person med transexfarenhet n=35	Totalt	Signifikans
Vill ha stöd	23%	11,6%	31,4%	16,6%	0,003
Vill ej ha stöd	77%	88,4%	68,6%	83,4%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	

Tabell 18: Andel som har fått stöd kopplat till att de har haft sex mot ersättning, uppdelat efter kön. n=337

	Cistjej n=87	Ciskille n=215	Person med transexfarenhet n=35	Totalt	Signifikans
Har fått stöd	8%	6,5%	8,6%	7,1%	0,842
Har ej fått stöd	92%	93,5%	91,4%	92,9%	
Totalt	100%	100%	100%	100%	

Tabell 19: Andel som velat få stöd, uppdelat efter utsatthet för sexuellt tvång. n=337

	Utsatt för sexuellt tvång n=123	Ej utsatt för sexuellt tvång n=214	Totalt	Signifikans
Ja, jag vill ha stöd	30,1%	8,9%	16,6%	0,000
Nej, jag vill inte ha stöd	69,9%	91,1%	83,4%	
Totalt	100%	100%	100%	

Tabell 20: Andel som velat få stöd, uppdelat efter utsatthet för tvång till sex mot ersättning. n=240

	Tvingats till SME n=70	Ej tvingats till SME n=170	Totalt	Signifikans
Ja, jag vill ha stöd	32,9%	8,8%	15,8%	0,000
Nej, jag vill inte ha stöd	67,1%	91,2%	84,2%	
Totalt	100%	100%	100%	

³⁶ Darj & Nathorst-Böös 2010, Folkhälsomyndigheten 2015

³⁷ Svedin & Priebe 2009, s. 68

Många respondenter understryker vikten av att inte bli dömd. Det var mycket vanligt att respondenterna inte sökt stöd på grund av skam eller rädsla för att bli dåligt bemött. Bland dessa kommentarer fanns två tendenser. Dels de som själva skäms mycket och därför inte vågar prata om sina erfarenheter, dels de som vägrar kontakta någon för att de inte vill möta det stigma som drabbar de som har sex mot ersättning:

”Att det inte ska vara så tabu. Min rädsla ligger i att bli bemött dåligt, att personer ska se ner på mig och tycka att jag är äcklig.” – Ciskille 24 år

”Jag hatar att bli skuldbelagd och utmålade som ett offer, därför berättar jag inte för någon att jag ibland sålt sex.” – Ciskille 23 år

Några respondenter delade med sig av dåliga erfarenheter från mötet med yrkesverksamma.

”Det enda jag har mötts av är fördomar och dömande blickar. Jag skäms inte för saker jag har gjort, men började nästan göra det på grund av kuratorn.” – Cistjej 20 år

Några kommentarer kom från respondenter som hade fått stöd och var nöjda med det.

”Jag sökte stöd för psykisk ohälsa på en mer generell nivå och under samtal med kurator kom sex mot ersättning upp till ytan. Jag fick stöd och var nöjd med det stödet.” – Ciskille 23 år

Ett annat återkommande tema är hur stödet skulle behöva vara utformat för att fungera bra. Förslag är exempelvis stöd som är anonymt även i små städer, lättillgängligt stöd på internet och förebyggande arbete som gör att man aldrig

hamnar i situationen att ha sex mot ersättning. Flera uppger att de har fått eller vill ha stöd från vänner och närstående snarare än någon yrkesverksam. Flera skriver också att de vill ha hbtq-specifik hjälp, särskilt riktad till exempelvis män eller transkvinnor:

”Jour för trans. Vill att kvinnojourerna tydligare tar emot transkvinnor och lika med alla insatser i vården. Transkvinnor får ingen hjälp.” – Person med transerfarenhet 23 år

”Stödet för prostituerade är nästintill aldrig riktad mot män/pojkar” – Ciskille 22 år

Tips till sajten

De respondenter som har haft sex mot ersättning fick frågan om vad de tyckte att RFSU Ungdoms hemsida för hbtq-ungdomar med erfarenhet av sex mot ersättning skulle innehålla rörande innehåll, funktion och information. Önskemål indikerar respondenternas behov och kan därför vara användbara för fler verksamheter än just RFSU Ungdoms. 110 fritextkommentarer har lästs och sedan kategoriserats utifrån de teman som finns i materialet (se tabell 22 på s. 22). Vissa kommentarer har räknats flera gånger eftersom de innehållit flera teman. 36 kommentarer innehöll inga konkreta förslag (till exempel ”Bra idé!” och ”Inget specifikt som jag kommer på”). De har kategoriserats som ”Övrigt”.

50 kommentarer berör i vilken form stöd ska erbjudas. Av dem vill de flesta ha en funktion där det går att chatta med någon för stöd. Något många lyfter upp är vikten av att kontakten är anonym och att stödet är lättillgängligt, gärna på kvällar och helger eller dygnet runt, så att det finns möjlighet att prata med någon när det känns som värst. Det är mindre vanligt att respondenterna vill kunna ringa för att få stöd.

Tabell 21: Erfarenheter och behov av stöd kopplat till sex mot ersättning. n=110

Behov/erfarenhet av stöd (n=60)	Antal	Hur stöd bör utformas (n=26)	Antal
Behöver ej hjälp	28	Anonymt och lättillgängligt	9
Söker ej hjälp p.g.a. skam/stigma	11	Hbtq-specifikt stöd	5
Viktigt att inte bli dömd	10	Förebyggande stöd	4
Erfarenhet av bra bemötande	5	Stöd från närstående	3
Erfarenhet av dåligt bemötande	3	Ekonomiskt stöd	3
Inte vågat söka stöd	3	Fråga aktivt	2
		Övrigt (n=24)	24

”Få personer vågar ringa en hjälplina. Skapa en webbk chatt där man kan få komma i kontakt med utbildad personal som man kan bolla tankar. Om det är möjligt, ha öppet kvällstid på helger, då är det nog störst behov av råd/hjälp.” – Ciskille 24 år

42 kommentarer handlar om hur stödet ska utformas. Många vill ha kontakt med yrkesverksamma via stödsajten, medan några vill få stöd från andra i en liknande situation. De flesta vill ha kontaktuppgifter till ungdomsmottagningar eller andra yrkesverksamma de kan träffa för att få stöd-samtal. Respondenterna uttrycker även att det är viktigt att de yrkesverksamma är hbtq-kompetenta och att de finns ute i landet:

”Att man ska kunna träffa någon och prata irl. Inte enbart i Sthlm, utan lokalt.” – Cistfej 21 år

Många vill ha möjlighet att prata med och möta andra i samma situation, eller läsa berättelser från andra med liknande erfarenheter.

”En sektion som heter 'För dig som säljer, eller funderar på att sälja sex' där risker och annan nödvändig info listas. Här bör även citat från personer som sålt sex listas, där både negativa och positiva erfarenheter finns med. Sedan en sektion som är till för stöd för de som råkat illa ut eller mår dåligt för att de sålt sex.” – Ciskille 24 år

Ytterligare 35 kommentarer berör vilket innehåll respondenterna vill se på sidan. Här var kommentarerna till viss del motsatta. Å ena sidan ville många ha ett tilltal som utgår från att sex mot ersättning är frivilligt och att personer mår bra av att ha sex mot ersättning, å andra sidan ville flera ha information om hur en tar sig ur sex mot ersättning, att sidan ska stärka självkänslan och ha ett tilltal om att det inte är den utsattas fel att den har sex mot ersättning. Exempelvis:

”Utgå inte från att vi är offer. Jag säljer sex frivilligt för att det är skönt och lätta pengar.” – Ciskille 23 år

”Jag tycker det viktigaste ni kan lära ut är just hur farligt det verkligen är att sälja sig till främmande människor. För jag tror att många unga tror att det är ett snabbt och smidigt sätt att tjäna pengar på utan att de fattar att det inte alltid är de snällaste personerna man träffar på. Det är inte säkert att de använder skydd och så finns ju risken alltid att man blir våldtagen och lämnad utan några pengar alls. Så står man där med våldtagen och mår skit och utan någon som man kan vända sig till och berätta hur illa det är eller vad som har hänt.[...]” – Ciskille 23 år

Det fanns samtidigt respondenter som menade att de ville se en kombination av ett icke-stigmatiserande tilltal och hjälp med att må bättre och sluta ha sex mot ersättning.

”Mitt största önskemål är att inte göra en så stor grej av det. Att på något sätt säga att det är okej, men sedan förklara att det inte är så bra. Det jag menar är att vissa kanske gillar det, känner uppskattning, men att RFSL då kan betona att det finns andra sätt att kännas uppskattning på.” – Ciskille 24 år

Ett par ville ha texter om hur en kan sätta gränser när en har sex mot ersättning. Statistik om hur många som har sex mot ersättning och information om vad lagstiftningen säger nämndes av flera respondenter. Några respondenter underströk att problemet med sex mot ersättning inte handlar om sexuell utsatthet utan om ekonomisk utsatthet:

”RFSL Ungdom kan inte göra något för att min personliga ekonomi skall vara skäligen, därför är den här frågan helt irrelevant för mig. När RFSL Ungdom kan

höja sjukpenningen eller garantera att sjuka, utstötta hbtq-personer kan ses som en faktisk grupp där man behöver mer stöd från det sociala skyddsnätet (socialtjänst, psykiatri o dyl), då kan vi börja snacka.” – Person med transerfarenhet, har ej uppggett ålder

Tabell 22: Förslag på innehåll till stödsajt för unga hbtq-personer som har haft sex mot ersättning. n=110

I vilken form sajten ska erbjuda stöd (n=50)	Antal
Möjlighet att maila/chatta	22
Anonymitet	14
Tillgängligt ofta/dygnet runt	8
Möjlighet att ringa	6
Hur stödet ska se ut (n=42)	
Forum för att prata med andra i samma situation	13
Kontaktuppgifter till yrkesverksamma som kan ge stöd	11
Chatt där de som svarar är yrkesverksamma	9
Kunna ta del av andras erfarenheter via en blogg	6
Chatt där de som svarar har egna erfarenheter	3
Innehåll och tilltal (n=35)	
Inte vara stigmatiserande	14
Statistik och info om lagstiftning	9
Understryka att det inte är bra att ha sex mot ersättning	7
En ekonomisk fråga som kräver en ekonomisk lösning	3
Hur sätta gränser vid sex mot ersättning	2
Övriga kommentarer (n=36)	36

AVSLUTANDE DISKUSSION

Denna rapport fyller en kunskapslucka och lyfter röster som sällan hörs. Samtidigt visar den också vilka behov unga har av olika stödinsatser. Men kan samhället möta dessa behov?

En unik inblick

Vissa delar av denna rapport ska tolkas med försiktighet då resultaten visar på tendenser och inte är representativa för unga hbtq-personer i stort. Samtidigt ger rapporten en unik inblick i situationen för unga hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning. Särskilt då antalet personer med transexfarenhet som har svarat på enkäten är mycket stort.

Sedan tidigare har det konstaterats att hbtq-personer i högre utsträckning än heterosexuella cispersoner har erfarenhet av att ha sex mot ersättning. Trots det har få studier fokuserat specifikt på denna målgrupp. Den här rapporten bidrar därmed till att fylla en central kunskapslucka.

Ett skäl till att så många uppgett att de haft sex mot ersättning beror förmodligen på att frågan formulerats brett i RFSL Ungdoms enkät. Genom att undvika formuleringar som "prostituerad" eller "sälja sex" öppnar man upp för fler erfarenheter, exempelvis att ha sex i utbyte mot alkohol eller droger. Dessa formuleringar är i stor utsträckning även kopplade till stigma eller djupt rotade föreställningar om vem som kan vara "prostituerad" eller vad det innebär att "sälja sex", något som kan medföra att unga inte definierar sina erfarenheter i enlighet med dessa ord. I vissa fall kan det visa sig att det handlar om situationer som inte är sex mot ersättning i lagens mening utan situationer där unga går över sina egna gränser för att det finns ett uttalat eller uttalat krav för att ha sex, exempelvis för att man fått presenter eller alkohol. Även dessa situationer är viktiga att tala om för att kunna hitta strategier för gränssättning.

Vilka har sex mot ersättning?

Enkäten visar att unga hbtq-personer som har erfarenhet av att ha sex mot ersättning finns över hela Sverige: såväl i storstad som i mindre städer och på landsbygd. Detta är alltså inget "storstadsfenomen" och det är därför angeläget att yrkesverksamma på alla orter har beredskap och kunskap att möta denna målgrupp.

Gällande kön är andelen som har haft sex mot ersättning allra störst bland ciskillar, näst störst bland personer med transexfarenhet och minst bland cistjejer. Att omkring en femtedel av alla ciskillar i denna rapport har erfarenhet av sex mot ersättning visar att behovet av kunskap och anpassat stöd till denna grupp är av stor vikt. Få svenska studier har tittat på erfarenheter av sex mot ersättning bland transpersoner. Att 17,1 procent av respondenterna med transexfarenhet har denna erfarenhet är även det en tendens att ta på allvar. Oavsett kön är alla siffrorna höga och hbtq-personer framstår, i enlighet med tidigare studier, som en viktig grupp att nå när det kommer till sex mot ersättning.

De som har haft sex mot ersättning har olika sexuella läggningar. Sexuell praktik och sexuell läggning kan skilja sig åt. Sex mot ersättning är alltså inte något som förekommer hos personer som har en viss sexuell läggning och det är av största vikt att som yrkesverksam inte förutsätta att en persons sexuella läggning och sexuella praktik går hand i hand.

De vanligaste sätten att komma i kontakt med personer som ger ersättning för sex är internet-communitys, mobilappar, barer/klubbar och vänner/bekanta.

Sexuellt tvång

Det är sedan tidigare känt att erfarenheter av sexuellt tvång eller sexuell utsatthet förekommer än mer bland hbtq-personer än bland unga heterosexuella cis-personer. Även personer med erfarenhet av sex mot ersättning har i högre utsträckning dessa erfarenheter jämfört med övriga. Dock är det viktigt att påpeka att denna enkät inte efterfrågade om dessa erfarenheter skett innan, under eller samtidigt som en haft sex mot ersättning. Det går således inte att dra några slutsatser om huruvida sex mot ersättning leder till situationer där en utsätts för sexuellt tvång eller vice versa. Däremot går det att dra slutsatsen att de svarande som har varit med om sexuellt tvång i högre utsträckning än andra som har sex mot ersättning uppger sig vara i behov av stöd.

Trots att det i tidigare forskning finns kopplingar mellan sex mot ersättning och utsatthet för sexuella övergrepp har ciskillarna i denna rapport i mindre utsträckning tvingats till sex eller sex mot ersättning. Är ciskillarna mindre utsatta eller tänker man inte att man är utsatt – eller rör det sig om en kombination av båda? Det finns en skillnad i hur utsatt man faktiskt är och hur man tolkar situationer eller händelser man varit med om.

Behov och attityd - olika målgrupper

Utifrån fritextsvaren om vad som önskas av RFSL Ungdoms hemsida pegasus.se går det att urskilja två huvudspår hos målgruppen när det kommer till behov och attityder:

1. Unga som vill ha information om hur en slutar ha sex mot ersättning, som vill ha verktyg för att stärka självkänslan och som önskar fokus på att det inte är den utsattes fel att ha sex mot ersättning.
2. Unga som lyfter att sex mot ersättning är frivilligt och att de mår bra av att ha sex mot ersättning.

Gemensamt för de svarande, oavsett syn på sex mot ersättning, är vikten av ett icke-moraliserande bemötande. Det är avgörande för att vilja eller våga berätta om sina erfarenheter.

Det är viktigt att som yrkesverksam bära med sig att dessa två ingångar (och mängder av nyanser) förekommer bland unga. Det går aldrig att veta vilken ingång personen framför en har. Likaså är det viktigt vid insatser eller informationskampanjer fundera på vilka man vill nå och vilket tilltal man ska ha. Båda grupperna har behov av hiv/STI-preventivt arbete samt information om lagstiftning och rättigheter. Den förstnämnda gruppen önskar även stöd, samtal och stärkande insatser. Det är även viktigt att minnas att ungas attityd och behov kan förändras över tid.

Samtidigt är det många, oavsett attityd och behov, som inte önskar någon typ av stöd. Möjliga förklaringar till detta är att man har ett lågt förtroende för samhället i stort eller att man uppfattar det som att befintligt stöd inte vänder sig till en själv (exempelvis ciskillar eller transpersoner som upplever att stöder riktar sig till cistjejer). Vissa unga uppger att de känner så mycket skam inför sina handlingar att stöd inte är aktuellt – det är helt enkelt omöjligt att prata om. En del skriver i fritextsvar att det var länge sedan man hade sex mot ersättning eller att det bara skett någon enstaka gång, vilket även det kan medföra att man inte har behov av stöd. Andra uppger att man hellre pratar med vänner – vilket förvisso även det kan ses som en typ av stöd men där de svarande valt att tolka stöd som något professionellt. Normer kring maskulinitet kan påverka ciskillar till att i mindre utsträckning uppleva sig vara i behov av stöd.

Personer med transefarenhet är den grupp som i högst utsträckning vill ha någon typ av stöd. Unga transpersoner har i flera studier visat sig ha en väsentligt mycket sämre hälsa än många andra unga och utsätts i stor utsträckning för diskriminering och trakasserier. Samtidigt är kompetensen kring transfrågor ofta låg i samhället i stort. Det ställer stora krav på alla yrkesverksamma i att fortbilda sig inom trans för att kunna möta denna målgrupp och ge ett adekvat och kompetent bemötande.

En viktig målgrupp i hiv/STI-prevention

Såväl denna rapport som tidigare studier visar att personer som har sex mot ersättning i lägre utsträckning använder kondom. Detta i kombination med att i högre utsträckning ha blivit tvingad till sex kan kopplas till låg självkänsla och oförmåga att sätta sexuella gränser. Att personer som köper sex kan erbjuda en högre ersättning för sex utan kondom är även det en viktig faktor att väga in. Att så många cistjejer uppger att man inte använder kondom kan tolkas på flera sätt. Dels att man istället använder sig av hormonella preventivmedel och ser hiv/STI som en försumbar risk, dels att man inte använder kondom med en partner men med andra, som exempelvis vid sex mot ersättning. En annan tolkning är att cistjejer i ännu lägre utsträckning än övriga praktiserar säkrare sex. Frågan var formulerad så att den enbart gällde sexuella praktiker där kondom kan anses fylla en funktion (exempelvis analt eller andra vaginalt samlag med penis). Svarande som har sexuella praktiker där kondom inte är relevant har exkluderats.

Anmärkningsvärt är att 85 personer, det vill säga 23,4 procent av de svarande, som haft sex mot ersättning aldrig har testat sig för hiv eller andra sexuellt överförbara infektioner. Sammantaget stärker denna rapport bilden av att hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning är en riskutsatt grupp i behov av riktade insatser när det kommer till hiv/STI-prevention.

Vikten av närvaro på nätet

Eftersom merparten av alla kontakter tas på nätet är det angeläget att stöd och information bedrivs på nätet och gärna i de forum där kontakter tas. Det kan vara en väsentligt lägre tröskel inför att chatta med en yrkesverksam än att besöka en fysisk mottagning. De svarande i enkäten lyfter själva behovet av anonymt stöd och stöd via nätet. Stöd och information måste alltså kunna erbjudas i flera olika former för att nå olika delar av målgruppen. Olika arenor kan komplettera varandra. Även när det kommer till var målgruppen helst får information om säkrare sex är internet den plats som föredras: tilltalande hemsidor som rankas högt av Google (sökmotoroptimering) är därmed mycket relevant för den som vill nå målgruppen. Likaså bör initiativ till säkrare sex enkelt gå att ta över nätet, exempelvis beställning av kostnadsfria kondomer eller av hemtest för klamydia. Centralt är då att testen även ska kunna användas för testning av rektal klamydia.

Unga med transexfarenhet söker i stor utsträckning kunskap från specifika hemsidor. Ett rimligt antagande är att det rör sig om sidor som riktar sig speciellt till transpersoner. För att nå denna grupp av unga bör en därför använda sig av etablerade kanaler, exempelvis transformering.se eller specifika YouTube-kanaler.

Samtidigt som unga själva lyfter internet som den arena där de helst vill ha information och stöd är det viktigt att minnas att närvaro på nätet inte är den enda lösningen. Att göra mottagningar eller andra fysiska platser mer tillgängliga är även det ett sätt nå målgruppen. Olika insatser och metoder kan komplettera varandra.

Hbtq-kompetens är centralt

Ett mindre antal unga lyfter själva vikten av att träffa yrkesverksamma som är hbtq-kunniga i sina fritextsvar. Det innebär inte att hbtq-kompetens inte är centralt. Tvärtom är det underförstått i det vanligt förekommande önskemålet om att träffa någon som förstår eller någon som det går att prata med. Hbtq-kompetens är en central faktor för att kunna ge adekvat stöd: både för att skapa förtroende hos unga och för att faktiskt kunna möta personen ifråga. Tidigare studier visar på att unga hbtq-personer har lågt förtroende för myndigheter och saknar i större utsträckning känsla av sammanhang. En mer utbredd hbtq-kompetens är avgörande för att övervinna detta problem.

De svarande har inte specificerat vad hbtq-kompetens innebär men RFSL Ungdom förstår det som personal som har grundläggande kunskaper om målgruppen och som har verktyg och strukturer till att ge alla unga ett likvärdigt bemötande – oavsett könsidentitet, könsuttryck eller sexualitet. Det handlar inte bara om bemötande och vilka frågor som ställs av personalen utan även om den fysiska miljön och strukturer: finns det transflaggor eller regnbågsflaggor? Hur är enkäter utformade? Vem synliggörs i böcker, tidningar, broschyrer eller på affischer? Här är ett normkritiskt perspektiv ett väldigt viktigt och effektivt verktyg att använda sig av.

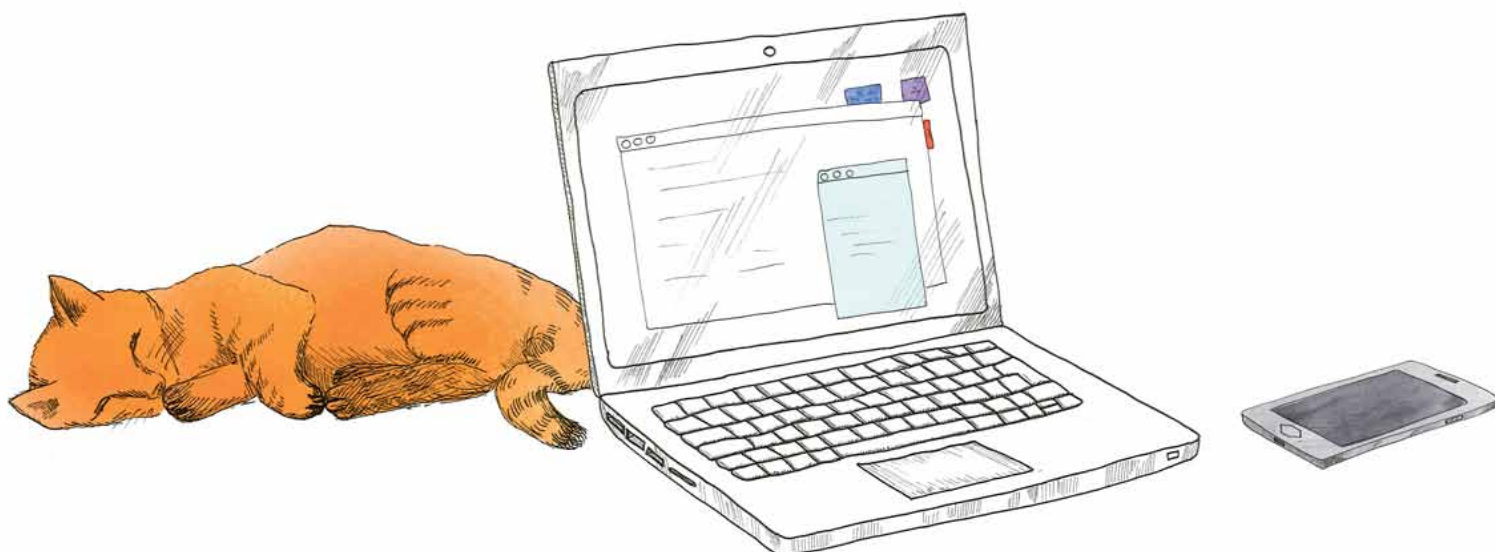
Våga fråga!

I fritextsvaren i enkäten framkommer att många unga upplever att yrkesverksamma eller andra vuxna undvikit att fråga om dessa erfarenheter. RFSL Ungdom kan inte nog betona vikten av att våga fråga, exempelvis i samband med testning för hiv/STI, i kuratorssamtal, på HVB-boende eller i kontakt med socialtjänst. Det är även viktigt att ha tänkt igenom hur man ska gå vidare när unga berättar att de haft sex mot ersättning och etablera rutiner för detta i enlighet med de eventuella skyldigheter som åligger ens yrkesroll. Skälen till att ha sex mot ersättning skiljer sig åt mellan olika unga. Genom att även vara öppen för att det kan finnas varierande skäl och vilja utforska dessa underlättas arbetet i att lotsa den unge vidare till rätt typ av stöd eller insats.

Vikten av att fråga (och att fråga brett) hänger även ihop med att kunna bilda sig en uppfattning av hur situationen faktiskt ser ut för unga. Genom att begränsa erfarenheter av sex mot ersättning till att enbart ha sex i utbyte mot pengar eller att försöka uppskatta antalet unga med denna erfarenhet genom att exempelvis räkna annonser på nätet ges en missvisande bild av såväl omfattning som upplevelser.

Asylsökande och nyanlända saknas

Av fritextsvaren att döma men också baserat på att enkäten var på svenska har enkäten förmodligen inte nått personer med inga eller begränsade kunskaper i svenska. RFSL Ungdom har inom ramen för projektet Pegasus varit i kontakt med flertalet yrkesverksamma som betonat vikten av att synliggöra sex mot ersättning bland asylsökande hbtq-personer och ensamkommande barn och unga. När det kommer till ensamkommande pojkar uppger personal från olika verksamhetsområden att flertalet pojkar har sex mot ersättning men att man har begränsade kunskaper inom fältet. Man känner sig osäker på hur man ska hantera situationen och hur omfattande denna företeelse är. Det finns behov av vidare studier och åtgärder med fokus på denna målgrupp.

Hemsidan pegasus.se

Som ett resultat av svaren i enkäten driver RFSL Ungdom sedan augusti 2015 hemsidan och stödchatten pegasus.se för hbtq-personer 15–25 år med erfarenhet av sex mot ersättning. Chatten bemannas av RFSL Ungdoms personal med gedigna kunskaper om sex mot ersättning och som är utbildade i motiverande samtal (MI). Hemsidan har framtagits utifrån åsikter, behov och önskemål uttryckta i enkäten. I arbetet med hemsidan har även referenspersoner, såväl från målgruppen som yrkesverksamma, deltagit. Pegasus fyller en viktig funktion i att bedriva stöd och ge kunskap.

Framtiden

Rapporten visar på behovet av fortbildning för yrkesverksamma, beslutsfattare och frivilligorganisationer. Kunskapen måste höjas ifråga om omfattning, målgruppens behov och önskemål kring stöd. Denna rapport fungerar som ett utmärkt underlag för studier, diskussioner och kunskapshöjning.

Mer forskning och mer kunskap behövs, både kvalitativ och kvantitativ, kring hbtq-personer och sex mot ersättning. Att låta målgruppen själva berätta om behov eller tycka till om informationskampanjer är centralt för att nå fram. Likaså behövs som tidigare nämnt mer fokus läggas på ensamkommande unga och nyanlända hbtq-personer. I denna enkät ställdes inga frågor om när man hade sex mot ersättning första gången, hur många gånger man haft det, när man senast hade sex mot ersättning eller vilka det är som ger ersättning för sex. Även detta kan vara av intresse att undersöka vidare.

RFSL Ungdom har en unik position i relation till unga hbtq-personer: organisationen besitter förtroende, kanaler, kunskap och har ett tilltal som når fram till målgruppen. Det är angeläget att mer kunskap produceras och att fler insatser bedrivs för hbtq-personer med erfarenhet av sex mot ersättning. RFSL Ungdom ska inte och vill inte vara den enda instans som producerar denna kunskap utan hoppas istället att andra organisationer, myndigheter och forskare ser RFSL Ungdom som den resurs organisationen faktiskt är och tar tillvara på RFSL Ungdoms unika roll och kunskap inom detta fält. RFSL Ungdom är mer än gärna behjälpliga.

LITTERATURLISTA

Abelsson, J & Hulusjö, A (2008). *I sexualitetens gränstrakter – en studie av ungdomar i Göteborg med omnejd som säljer och byter sexuella tjänster*. Göteborgs Stad.

Cyberhus (2007). *Unge – køb og salg af sex på nettet*. Århus kommune.

Folkhälsomyndigheten (2015) *Hälsan och hälsans bestämningsfaktorer för transpersoner – en rapport om hälsoläget bland transpersoner i Sverige*. [Elektronisk resurs]
Tillgänglig på Internet: <http://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationer/Halsan-och-halsans-bestamningsfaktorer-for-transpersoner--en-rapport-om-halsolaget-bland-transpersoner-i-Sverige/> [Hämtad 2015-07-15]

Fredlund, C., Svensson, F., Svedin, C. G., Priebe, G., & Wadsby, M. (2013). Adolescents' lifetime experience of selling sex: development over five years. *Journal of Child Sexual Abuse*, 22, 312- 325.

Hammarstrom, S., Tikkanen, R., & Stenqvist, K. (2015). "Identification and risk assessment of Swedish youth at risk of chlamydia" i *Scandinavian Journal of Public Health* 43: 399–407

Hegna, K. & Pedersen, W. (2002). *Sex for overlevelser eller skyggebilder av kjaerlighet*. (NOVA Rapport 5). Oslo: Norsk Institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring.

RFSL (2011). *Osynliga synliga aktörer: hbt-personer med erfaringer av att sälja och/eller köpa sexuella tjänster*.

Svedin & Priebe (2004). "Ungdomars sexualitet – attityder och erfarenheter. Att sälja sex mot ersättning/pengar." i SOU 2004:71 s. 269-357.

Svedin & Priebe (2009). "Unga, sex och internet" i Se mig Ungdomsstyrelsen 2009:9, s. 32-147.

Svedin & Priebe (2012). *Sälja och köpa sex i Sverige 2011. Förekomst, hälsa och attityder*. Linköping University Electronic Press.
Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-75340> [Hämtad 2015-07-15]

Tikkanen, R. (2007). *Kunskapsbaserad hivprevention riktad till män som har sex med män. En sammanfattning och diskussion utifrån sex internationella kunskapsöversikter*. Socialstyrelsen. Tillgänglig på internet: http://www.lul.se/Global/Extranät/Vardgivare/Smittskydd/Dokument/Kunskapsbaserad_hivprevention_man_som_har_sex_med_man.pdf [Hämtad 2015-09-09]

Tikkanen, Ronny, Abelsson, Jonna & Forsberg, Margareta (2011). UngKAB09: *[kunskap, attityder och sexuella handlingar bland unga]*. Göteborg: Inst. för socialt arbete, Göteborgs universitet.
Tillgänglig på Internet: http://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/25017/2/gupea_2077_25017_2.pdf [Hämtad 2015-07-17]

Tikkanen, R. H. (2013). *EMIS 2010 Sverige. Svenska resultat från den europeiska undersökningen EMIS 2010: en studie om män som har sex med män*. Smittskyddsinstitutet.

Ungdomsstyrelsen (2009). "Erfarenheter av sexuell exponering och sex mot ersättning" i Se mig, s. 148-181.

BILAGA 1. ENKÄTFORMULÄR

Enkät om sex för dig som är 15-25 år och hbtq

RFSL Ungdom arbetar för att alla unga hbtq-personer ska må bra och känna sig trygga. För många är den sexuella hälsa en viktig del av hur en mår, och därför jobbar vi för att unga hbtq-personers sexuella hälsa ska vara så bra som möjligt.

Vi vill nu gärna ta del av dina tankar kring sexuell hälsa. Enkäten riktar sig till dig som (ibland eller ofta) har sex med andra personer. En del frågor i enkäten handlar om sex mot ersättning: det betyder att man får något för att ha sex med en annan person.

Enkäten är helt anonym och kan inte kopplas till dig.

Olika personer definierar sex på olika sätt. När du svarar på följande frågor vill vi att du utgår från din egen definition av vad sex är.

Vi lottar ut 10 st guldmedlemskap (1 år) bland de som fyller i hela enkäten.

Vill du vara med i utlottningen? Ange din mailadress här nedan! (Vi kopplar inte dina svar till din mailadress)

Emailadress _____

Vilket av följande stämmer bäst in på dig?

- Jag kan tillräckligt mycket om sex
- Jag kan nästan tillräckligt mycket om sex
- Jag kan lite för lite om sex
- Jag kan alldeles för lite om sex

Skriv gärna vad du vill lära dig mer om när det kommer till sex

Varifrån vill du få mer kunskap om sex, om du känner att du vill ha det? (Du kan ange flera svarsalternativ)

- Ungdomsmottagning
- Annan typ av mottagning: _____
- Ideell organisation (ange gärna vilken) _____
- Skolan
- Informatörer på exempelvis musikfestival
- Sexpartners
- Kompisar
- Föräldrar/närstående vuxna
- Syskon eller liknande
- UMO.se
- rfsu.se
- rfsl.se
- sex.rfslungdom.se
- sexperterna.org
- ungdomar.se
- sentry.nu
- rodapapaplyet.org
- Jag googlar

- Annan internetsida (ange gärna vilken) _____
- Broschyrer (ange gärna vilka) _____
- Annat sätt (ange gärna vilket sätt) _____
- Jag har inget bra sätt att få mer kunskap om sex även fast jag vill ha det
- Jag vill inte ha mer kunskap om sex

Kommentarer:

En del personer känner att sex alltid eller nästan alltid är positivt och innebär något bra. Andra känner att sex ibland eller ofta inte känns bra. Vad gäller för dig?

För mig innebär sex

- Alltid eller nästan alltid något positivt
- Oftast något positivt
- Ibland något positivt, ibland något negativt
- Oftast något negativt
- Alltid eller nästan alltid något negativt
- Har inte sex med andra
- Annat: _____

Kommentarer:

Nu kommer en fråga om kondomanvändning.

Man kan ha sex på många olika sätt. Just nu är vi intresserade av att höra mer om hur och om du använder kondom för dig som har sex där vaginal- eller analsamlag ingår. Det går att skriva efter varje svarsalternativ om du vill förtydliga något eller berätta hur du resonerar. Använder du kondom om du har vaginal/anal-samlag?

- Frågan är inte relevant för mig och de sätt jag brukar ha sex på. _____
- Jag använder alltid kondom
- Jag använder oftast kondom
- Jag använder kondom ibland
- Jag använder sällan eller aldrig kondom
- Annat: _____

Kommentarer:

Har du testat dig för könssjukdomar (Exempelvis hiv, klamydia, gonorré, hepatit B och syfilis)?

- Nej, aldrig
- Ja, de senaste 12 månaderna (vilka könssjukdomar?)
- Ja, för mer än 1 år sedan. (vilka könssjukdomar?)
- Vet inte/annat _____

Har du några dåliga erfarenheter från när du har testat dig? Vilka? _____

Har du... (ange allt som stämmer på dig)

- avbrutit sex eftersom det inte känts bra
- fortsatt ha sex även fast det inte känts bra
- fått något i ersättning för att du haft sex (till exempel pengar, alkohol, kläder, sovplats eller droger eller olika förmåner)
- gett ersättning för att ha sex
- blivit tvingad till att ha sex
- tvingat någon till att ha sex
- haft sex där någon annan fått ersättning för att du haft sex (till exempel pengar, alkohol, droger eller olika förmåner)

Kommentarer: _____

RFSL Ungdom jobbar just nu med ett projekt för unga hbtq-personer som har eller har haft sex där någon typ av ersättning har getts. Därför har vi några frågor som handlar om detta.

Vad har du kommit i kontakt med personer som gett ersättning för sex?

- genom internetcommunity eller liknande (ange gärna vilket/vilka) _____
- genom mobilapp (ange gärna vilken/vilka) _____
- genom annons (skriv gärna var någonstans) _____
- i bar/klubbmiljö
- på videoklubb
- på badplats/cruisingområde
- genom vänner/bekanta
- genom partner
- genom närstående
- annat _____
- vet inte

En del upplever att de någon eller flera gånger blivit tvingade av någon att ha sex mot ersättning. Har du varit med om det?

- Ja Nej Annat

Nu kommer några frågor om dina erfarenheter av att få stöd kopplat till sex mot ersättning. Stöd kan till exempel vara att prata med en kurator, chatta med någon som är utbildad på att ge stöd, samtal med någon inom vården exempelvis i samband med testning för könssjukdomar, kontakt med socialtjänst, eller något annat som du känner innebär ett stöd för dig.

Har du fått någon typ av stöd kopplat till att du har haft sex mot ersättning?

- nej, och vill inte ha det
- nej, men ville ha det
- ja, men ville inte ha det
- ja, och ville ha det
- annat alternativ: _____
- vet inte

Är du nöjd med det stöd som du har fått?

- ja nej har inte fått något stöd vet inte

Berätta om dina erfarenheter eller önskemål när det kommer till stöd.

RFSL Ungdom ska bygga upp en sida med information som riktar sig till unga hbtq-personer som har eller har haft sex mot ersättning.

Där ska det också gå att få kontakt med personal på RFSL Ungdom. Vad har du för önskemål kring denna hemsida? (innehåll, funktioner, information eller annat).

Vi letar efter unga hbtq-personer som har haft sex mot ersättning och som vill tycka till om vårt projekt.

Det kan handla om att läsa kortare texter till hemsidan eller att ge oss tips om vad RFSL Ungdom borde ha med på sidan. Vi kommer att kontakta dig via mail och det finns inget krav på att du ska träffa oss IRL. Det är helt frivilligt att delta och du kan när som helst avbryta din medverkan. Låter detta intressant? Skriv den mailadress du vill att vi kontakter dig på så hör vi av oss med mer information! (Dina kontaktuppgifter kommer inte att kopplas till dina svar i den här enkäten)

E-post _____

Några avslutande frågor om dig

Hur gammal är du? Ange din ålder

- 14 år eller yngre 15 år 16 år 17 år 18 år 19 år
 20 år 21 år 22 år 23 år 24 år 25 år
 26 år eller äldre

Kön? (Du kan välja flera olika alternativ)

- Tjej Kille Intergender/Nongender Annat:

Är du transperson eller har du erfarenhet av att vara trans?

- Ja Nej Vet inte/Annat:

Sexuell läggning?

- Homosexuell Bisexuell Heterosexuell Queer Annat:

Vilka har du sex med? (Du kan välja flera olika alternativ)

- Tjejer Killar Intergender/Nongender Annat:

Var bor du?

- Storstad eller storstadsförort (Stockholm, Göteborg, Malmö)
 Medelstor stad (50 000 – 200 000 invånare)
 Liten stad (20 000 – 50 000 invånare)
 Landsbygd

Skriv gärna vilket län du bor i _____

Hur svarade du på enkäten?

- Qruiser Hemsidan

Vill du komma i kontakt med RFSL Ungdom på grund av tankar du fått av den här enkäten eller har andra frågor kring sex och hälsa, maila till halsa@rfslungdom.se.

Vill du komma i kontakt med någon som jobbar med ungdomar och sexualitet för att prata eller för att du känner att du behöver någon form av stöd kan du kontakta din ungdomsmottagning (kontaktuppgifter till din närmsta ungdomsmottagning hittar du på www.umo.se). Du kan också maila till ovanstående adress så hjälper vi till att slussa dig vidare till andra typer av verksamheter som jobbar med ungdomar och sexualitet och är bra att prata med.

Tack så mycket för din hjälp! RFSL Ungdom

BILAGA 2. FREKVENSTABELL

		Cistjej				Cistjej totalt		Ciskille	
		SME	SME	ej SME	ej SME	%	n	SME	SME
		%	n	%	n			%	n
Vad är din sexuella läggning? n=2073. Internt bortfall=6.	Homosexuell	28,70%	27	33,90%	214	33,20%	241	66%	155
	Bisexuell	55,30%	52	49,60%	313	50,30%	365	29,40%	69
	Heterosexuell	0%	0	0,50%	3	9,40%	3	1,30%	3
	Queer	3,20%	3	6,80%	43	6,30%	46	0,40%	1
	Annat	12,80%	12	9,20%	58	9,70%	70	3,00%	7
	Totalt	100%	94	100%	631	100%	725	100%	235
Var bor du? n=2072. Internt bortfall=7.	Stor stad	34%	32	34,80%	220	34,70%	252	48,90%	115
	Medelstor stad	34%	32	31,80%	201	32,10%	233	28,10%	66
	Liten stad	18,10%	17	19,50%	123	19,30%	140	12,80%	30
	Landsbygd	13,60%	13	13,90%	88	13,90%	101	10,20%	24
	Totalt	100%	94	100%	632	100%	726	100%	235
Hur gammal är du? n=1998. Internt bortfall=81.	14-17 år	18,30%	17	17,30%	106	17,40%	123	10,60%	24
	18-25 år	81,70%	76	82,70%	506	82,60%	582	89,40%	203
	Totalt	100%	93	100%	612	100%	705	100%	227
Använder du alltid kondom om du har vaginal/anal-samlag? n=1596. Internt bortfall=483.	Ja	8%	6	23,70%	87	21%	93	24,30%	53
	Nej	92%	69	76,30%	280	79%	349	75,70%	165
	Totalt	100%	75	100%	367	100%	442	100%	218
Jag har testat mig för könssjukdomar de senaste 12 månaderna n=2070. Internt bortfall=9.	Ja	52,10%	49	26,60%	168	29,90%	217	50,60%	119
	Nej	47,90%	45	73,40%	464	70,10%	509	49,40%	116
	Totalt	100%	94	100%	632	100%	726	100%	235
Har du blivit tvingad till sex? n=2075. Internt bortfall=4.	Ja	53,20%	50	22,60%	143	26,60%	193	28,10%	66
	Nej	46,80%	44	77,40%	489	73,40%	533	71,90%	169
	Totalt	100%	94	100%	632	100%	726	100%	235
Har du tvingat någon till sex? n=2075. Internt bortfall=4.	Ja	0%	0	0,80%	5	0,70%	5	1,30%	3
	Nej	100%	94	99,20%	627	99,30%	721	98,70%	232
	Totalt	100%	94	100%	632	100%	726	100%	235
Har du gett ersättning för sex? n=2075. Internt bortfall=4.	Ja	2,10%	2	0,30%	2	0,60%	4	4,70%	11
	Nej	97,70%	92	99,70%	630	99,40%	722	95,30%	224
	Totalt	100%	94	100%	632	100%	726	100%	235
		Cistjej		Ciskille		Person med transefarehet		Totalt	
		%	n	%	n	%	n	%	
Har du haft sex mot ersättning? n=2075. Internt bortfall=4.	Ja	12,90%	94	21%	235	17,10%	39	17,70%	
	Nej	87,10%	632	79%	886	82,90%	189	82,30%	
	Totalt	100%	726	100%	1121	100%	228	100%	
Hur gammal är du? n=1998. Internt bortfall=81.	14-17 år	17,40%	123	11,80%	127	19,10%	41	14,60%	
	18-25 år	82,60%	582	88,20%	951	80,90%	174	85,40%	
	Totalt	100%	705	100%	1078	100%	215	100%	
Var bor du? n=2072. Internt bortfall=7.	Stor stad	34,70%	252	43,30%	484	38,20%	87	39,70%	
	Medelstor stad	32,10%	233	29,10%	325	32,90%	75	30,60%	
	Liten stad	19,30%	140	16,10%	180	14,00%	32	17%	
	Landsbygd	13,90%	101	11,50%	129	14,90%	34	12,70%	
	Totalt	100%	726	100%	1118	100%	228	100%	
		SME		ej SME		Totalt		Signifikans	
		%	n	%	n	%	n		
Var bor du? n=2076. Internt bortfall=3.	Stor stad	43,50%	160	38,80%	663	39,60%	823	0,184	
	Medelstor stad	31,30%	115	30,40%	519	30,50%	634		
	Liten stad	14,40%	53	17,70%	302	17,10%	355		
	Landsbygd	10,90%	40	13,10%	224	10,90%	264		
	Totalt	100%	368	100%	1708	100%	2076		
Använder du alltid kondom om du har vaginal/anal-samlag? n=1600. Internt bortfall=479.	Ja	20,10%	65	31,70%	404	29,3%	469	0,000	
	Nej	79,90%	269	68,30%	872	70,7%	1131		
	Totalt	100%	324	100%	1276	100%	1600		
Har du blivit tvingad till sex? n=2079. Internt bortfall=0.	Ja	38%	140	15,50%	265	19,50%	405	0,000	
	Nej	62%	228	84,50%	1446	80,50%	1674		
	Totalt	100%	368	100%	1711	100%	2079		

			Ciskille totalt		Person med transerfarenhet				Transerfarenhet totalt		Totalt		Signifikans
	ej SME %	ej SME n	%	n	SME %	SME n	ej SME %	ej SME n	%	n	%	n	
	61,40%	543	62,30%	698	19,30%	44	16,90%	32	19,30%	44	47,40%	983	0,000
	31%	274	30,60%	343	22,40%	51	21,70%	41	22,40%	51	36,60%	759	
	0,70%	6	0,80%	9	2,60%	6	2,60%	5	2,60%	6	0,90%	18	
	1,20%	11	1,10%	12	22,80%	52	23,30%	44	22,80%	52	5,30%	110	
	5,80%	51	5,20%	58	32,90%	75	35,40%	67	32,90%	75	9,80%	203	
	100%	885	100%	1120	100%	39	100%	189	100%	228	100%	2073	
	41,80%	369	43,30%	484	33,30%	13	39,20%	74	38,20%	87	39,60%	823	0,081
	29,3%	259	29,10%	325	43,60%	17	30,70%	58	32,90%	75	30,50%	634	
	17%	150	16,10%	180	15,40%	6	13,80%	26	14,00%	32	17,10%	355	
	11,90%	105	11,50%	129	7,70%	3	16,40%	31	14,90%	34	12,70%	264	
	100%	883	100%	1118	100%	39	100%	189	100%	228	100%	2072	
	12,10%	103	11,80%	127	19,40%	7	19%	34	19,10%	41	14,60%	291	0,005
	87,90%	748	88,20%	951	80,60%	29	81%	145	80,90%	174	85,40%	1707	
	100%	851	100%	1078	100%	36	100%	179	100%	215	100%	1998	
	35,70%	281	33,20%	334	19,40%	6	28,80%	34	26,80%	40	29,30%	467	0,000
	64,30%	506	66,80%	671	80,60%	25	71,20%	84	73,20%	109	70,70%	1129	
	100%	787	100%	1005	100%	31	100%	118	100%	149	100%	1596	
	40,90%	361	43%	480	53,80%	21	28,70%	54	33%	152	37,30%	772	0,000
	59,10%	521	57%	637	46,20%	18	71,30%	134	67%	75	62,70%	1298	
	100%	882	100%	1117	100%	39	100%	188	100%	227	100%	2070	
	8,90%	79	12,90%	145	61,50%	24	22,20%	42	28,90%	66	19,50%	404	0,000
	91,10%	807	87,10%	976	38,50%	15	77,80%	147	71,10%	162	80,50%	1671	
	100%	886	100%	1121	100%	39	100%	189	100%	228	100%	2075	
	0,10%	1	0,40%	4	10,30%	4	2,60%	5	3,9%	9	0,90%	18	0,000
	99,90%	885	99,60%	1117	89,70%	35	97,40%	184	96,10%	219	99,10%	2057	
	100%	886	100%	1121	100%	39	100%	189	100%	228	100%	2075	
	0,90%	8	1,70%	19	7,70%	3	0,50%	1	1,80%	4	1,30%	27	0,363
	99,10%	878	98,30%	1102	92,30%	36	99,50%	188	98,20%	224	98,70%	2048	
	100%	886	100%	1121	100%	39	100%	189	100%	228	100%	2075	
			Signifikans										
	n												
	368		0,000										
	1707												
	2075												
	291		0,001										
	174												
	1998												
	823		0,010										
	633												
	352												
	264												
	2072												

		SME		ej SME		Totalt		Signifikans	
		%	n	%	n	%	n		
Har du tvingat någon till sex? n=2079. Internt bortfall=0.	Ja Nej Totalt	1,90% 98,10% 100%	7 361 368	0,60% 99,40% 100%	11 1700 1711	0,90% 99,10% 100%	18 2061 2079	0,018	
Har du gett ersättning för sex? n=2079. Internt bortfall=0.	Ja Nej Totalt	4,30% 95,70% 100%	16 352 368	0,60% 99,40% 100%	11 1700 1711	1,30% 98,70% 100%	27 2052 2079	0,000	
		14-17 år		18-25 år		Totalt		Signifikans	
		%	n	%	n	%	n		
Har du haft sex mot ersättning? n=2001. Internt bortfall=78.	Ja Nej Totalt	16,40% 83,60% 100%	48 244 292	18% 82% 100%	308 1401 1709	82,20% 17,80% 100%	356 1645 2001	0,513	
				Cistjej som haft SME		n=94	Ciskille som haft SME		
				%		n	%		
Var har du kommit i kontakt med personer som gett sex mot ersättning? n=370. Internt bortfall=1709.	Internetcommunity App Bar/klubb vänner/bekanta Annons Videoklubb/Badplats /Cruisingområde Partner Närstående Annat/vet ej	59,60% 12,80% 24,50% 23,40% 11,70% 4,30% 10,60% 4,30% 9,60%		56 12 23 22 11 4 10 4 9	80% 34,90% 22,10% 16,60% 5,50% 7,20% 3% 0,90% 5,50%				
Har du testat dig för könssjukdomar? n=364. Internt bortfall=1715	Ja Nej Totalt	81,70% 18,30% 100%		76 17 93	73,70% 26,30% 100%				
Har du tvingats till SME? n=264. Internt bortfall=1815.	Ja Nej Totalt	44,20% 55,80% 100%		34 43 77	22,20% 77,80% 100%				
Har du fått någon typ av stöd kopplat till att du har haft sex mot ersättning? n=337. Internt bortfall=1742.	Ja Nej Totalt	8% 92% 100%		7 80 87	6,50% 93,50% 100%				
Har du velat ha någon typ av stöd kopplat till att du har haft sex mot ersättning? n=337. Internt bortfall=1742.	Ja Nej Totalt	23% 77% 100%		20 67 87	11,60% 88,40% 100%				
				Cistjej		Ciskille		Person med transexfarenhet	
				%	n	%	n	%	
Varifrån vill du ha kunskap om sex? n=2070. Internt bortfall=9.	Google Personer i min närhet Specifika sajter Utbildningsinsatser Mottagningar	55,60% 65,20% 54,80% 43,80% 39,50%	404 473 398 318 287	61,60% 54,20% 50,60% 44,60% 38,50%	691 608 567 499 432	52,60% 57,50% 56,60% 52,20% 40,40%	120 131 129 119 92		
Könsfördelning n=2075. Internt bortfall=4.	Cistjej Ciskille Person med transexfarenhet Totalt	35% 54% 11% 100%	726 1121 228 2075						
		Utsatt för sexuellt tvång				Ej utsatt för sexuellt tvång			
		%	n	%	n	%	n		
Har du velat ha någon typ av stöd kopplat till att du har haft sex mot ersättning? n=337 Internt bortfall=1742	Ja Nej Totalt	30,10% 69,90% 100%	37 86 123	8,90% 91,10% 100%	19 195 214				
		Tvingats till SME				Ej tvingats till SME			
		%	n	%	n	%	n		
Har du velat ha någon typ av stöd kopplat till att du har haft sex mot ersättning? n=240 Internt bortfall=1839	Ja Nej Totalt	32,90% 67,10% 100%	23 47 70	8,80% 91,20% 100%	15 155 170				

n=235		Person med transefarenhet	n=39	Totalt		Signifikans
n	%	%	n	%	n	
188	71,80%		28	73,90%	273	0,001
82	23,10%		9	28%	103	0,000
52	33,30%		13	23,90%	88	0,312
39	25,60%		10	19,30%	71	0,209
13	7,70%		3	7,30%	27	0,152
17	7,70%		3	6,50%	24	0,584
7	12,80%		5	6%	22	0,005
2	7,70%		3	2,40%	9	0,016
13	12,80%		5	7,30%	27	0,466
171	82,10%		32	76,60%	279	0,213
61	17,90%		7	23,40%	85	
232	100%		39	100%	364	
36	36%		9	29,90%	79	0,002
126	64%		16	70,10%	185	
162	100%		25	100%	264	
14	8,60%		3	7,10%	24	0,842
201	91,40%		32	92,90%	313	
215	100%		35	100%	337	
25	31,40%		11	16,60%	56	0,003
190	68,60%		24	83,40%	281	
215	100%		35	100%	337	
Totalt	Signifikans					
%	n					
58,50%	1215	0,006				
58,40%	1212	0,000				
52,70%	1094	0,095				
45,10%	936	0,071				
39,10%	881	0,837				
Totalt	Signifikans					
%	n					
16,60%	56	0,000				
83,40%	281					
100%	337					
Totalt	Signifikans					
%	n					
15,80%	70	0,000				
84,20%	170					
100%	240					

